

St. Olav- posten

50 år
1972 - 2022

ORGAN FOR ORDENEN
RIDDERE
AV
DET HVITE KORS
4/2022 Årgang 50

God Jul og Godt Nytt
År, ønskes alle våre Søstre og
Brødre

Om du ønsker å lytte til "Deilig er Jorden" er det bare å klikke på forsidebildet

Innhold

Leder, ved Per Støyva, Storkommandør	Side 3 - 4
Invitasjon til Riksting 2023 på Eidsvoll	Side 5
Sammendrag fra Drott og Hærmestermøtet 2022, ved Tor-Håvard Brekke, Losje XXI Voss	Side 6 - 9
Storkommandørs velkomsttale til Drott og Hærmestermøtet 2022, ved Storkommandør	Side 10 - 12
"For Hjerter og Ånd", ved Ivar Sørensen, Storprelat	Side 13 - 16
Ideologisk innlegg, ved Trygve Jarholt, Storårmann	Side 17 - 18
"Ord for dagen", ved Ivar Sørensen, Storprelat	Side 19 - 21
Fra Losjene	Side 22 - 31
Losje St. Olav III Kongsberg feiret sin 110. åremålsdag	Side 22 - 24
Historien om en unik Ridderhall, Losje XXI Voss	Side 25 - 27
Ingen betaler for Kjærlighet, K.A. Olsen Losje V Fredrikstad	Side 28
Losje St. Olav XXIV Arendal - Jubilerende Brødre og Fellesmøter	Side 29 - 31
Nattens Stjernesudd - dikt	Side 31
Fra Rikslosjemøtene på Hønefoss september 2022, ved Ivar Sørensen, Storprelat	Side 32 - 33
Storkollegiet 2020 - 2023	Side 34
Mental helse, ved Stig Hogstad, Skald Losje St. Olav XIX Trondheim	Side 35
"To nestorer i vår Orden i samtale", transkribert av Ivar Sørensen, Storprelat	Side 36 - 37
"Julenissemaska" ved Tor-Åge Bringsværd	Side 38 - 39
"Fra Redaksjonen"	Side 40
Nye Brødre	Side 41
Brødre som har gått bort	Side 42
Den første Santa Claus	Side 43
Julens stillhet og ro, dikt av Ivar Sørensen, Storprelat	Siste side

ORDENEN RIDDERE AV DET HVITE KORS I NORDEN

Stiftet 22. januar 1908

Ordenen Riddere av Det Hvite Kors i Norden, c/o Rune Rikstad, Seimsveien 205,
5620 Indre Arna

Epostadr.: rhkssb@losje.org

Ordenens hjemmeside: www.losje.org

Storkollegiet:

Storkommandør	Per Støyva	Losje XXI	rhksk@losje.org
Storårmann	Trygve Jarholt	Losje II	rhksaam@losje.org
Storprelat	Ivar Sørensen	Losje X	rhksp@losje.org
Storkantor	Ellef Wahlstrøm	Losje XX	rhkska@losje.org
Storvokter	Gunnar Torp	Losje VIII	rhksv@losje.org
Storseglbevarer	Rune Rikstad	Losje XII	rhkssb@losje.org
Storstattholder	Arne Skive	Losje XIX	rhksst@losje.org
1. Stormarskalk	Tor Ole Hansen	Losje VI	rhk1sm@losje.org
2. Stormarskalk	Geir Nesheim	Losje XXI	rhk2sm@losje.org

Gode Ordensbrødre – Gode Ordenssøstre og Gode venner.

Adventstiden er nå i gang - Advent som betyr VENTE, og er forstadiet til Julehøytiden. Og en tid der folket underlig nok stresser mer enn noen gang ellers i året. Det er selvsagt av det gode at folk flest legger til rette for at de kan ha en hyggelig Julefeiring med sine nærmeste, og at et slikt ønske fordrer forberedelser er nok en sannhet.

Det jeg ber dere likevel tenke litt på er følgende:

Ikke la dette med Juleforberedelser bli en greie som utleder negativt stress, ei heller økonomiske belastninger som kan bli problematiske å håndtere i ettertid. Vis måtehold også i dette bilde, husk at det er tanken bak som er viktigere enn selve gaven.

Samværet, god mat med følge av passende drikke i passende mengder, roen, harmonien og gleden over å være sammen, burde være mer enn nok. Tradisjonen med å utveksle gaver på Julekvelden skal vi selvsagt føre videre, men også der burde vi tenke måtehold. Og ikke minst bør vi tenke litt over Julens budskap. I vår kjære Orden, er vårt verdisyn og grunnfjell bygget over den kristne etikk og morallære, som ikke må forveksles med Religionen Kristendom. Tenk på dine medmennesker og gjør mot andre det du vil at andre skal gjøre mot deg. Dette bør man praktisere hele året, og ikke bare i Julehøytiden, makter man det er man godt på vei mot å utvikle kunnskap og ferdigheter til visdom.

Med Visdom som merke er det lettere å vise takknemlighet. Her vil jeg bruke lånte fjær og deler et sitat:

Takknemlighet er en av de søte snarveiene til å finne sinnsro og indre glede. Uansett hva som skjer i verden rundt oss, er det alltid noe vi kan være takknemlige for.

Opphav: Barry Neil Kaufman

RHK har, som før kommunisert i min leder i forrige St. Olavposten, hatt et meget hektisk semester, og for oss som leder vår Orden har det vært en fantastisk tid, ja ting har falt på plass i det aller meste av det vi har hatt på planen vår, da uten at vi skal stikke under stol at vi fremdeles har utfordringer når det gjelder utviklingen av medlemsmassen vår. Våre medlemmer blir naturlig nok også eldre for hvert år, noen går ut av tiden, og andre melder seg av, derfor MÅ vi fortsette å jobbe med rekruttering og tilføre vår Orden mer av ungdommens kraft, og vi må først av alt ta godt vare på de Brødre og Søstre vi allerede har i vår Orden. Det er et ansvar for oss alle, og med den fantastiske drahjelp vår Nasjonale Rekrutteringskomite nå gir alle våre losjer, burde det være den motivasjonen vi alle ser ut til å trenge, for å yte vårt bidrag til denne særdeles viktige oppgaven det er å sikre vår Ordens fremtid.

Foran oss står nå snart et nytt år, med nye muligheter og blanke ark, la oss gripe mulighetene, og ikke la begrensningene være dimensjonerende for våre handlinger.

Personlig føler jeg veldig på den glede det har vært å kunne lede denne flotte Ordenen gjennom snart 6 år, ja selv til tider med vel mye «luft i luka», har det vært et privilegium få er forunt. I mars neste år får jeg avløsning, da på Rikstinget 2023 på Eidsvoll, det kunne vel neppe vært et bedre sted for å tre tilbake.

Takk til hele Losjelandet for at dere gav meg og resten av Storkollegiet den muligheten vi faktisk har fått, og ikke minst TAKK for at vi fikk fullføre den endringen vi mente var nødvendig for å skape ro og harmoni i vår Orden.

«Tenk deg en stjerne»

En stjerne som blinker for deg
og viser deg din egen vei.

En stjerne som også våker
over de som stadig ståker.

En stjerne som kan være en leder
for mennesker alle steder.

En stjerne som gir oss glimt av lys
og glede, håp og salig gys.

En stjerne som gir oss perspektiv
om helheten i våre liv.

En stjerne som lar deg forundre
over livets store under.

En stjerne som gjør deg ettertenksom,
gir deg et snev av ydmyk visdom.

Ivar Sørensen

Jeg vil ønske dere alle Gode Ordensbrødre og Ordenssøstre med respektive familier en Riktig så fin Julefeiring i familiens tegn, nyt samværet, skap ro og harmoni og del av alt det gode vi kan dele.

Med Broderlig hilsen

*Per Støyva
Storkommandør*

Invitasjon til Riksting 2023

hos Losje St. Olav XXVI Eidsvoll

**Losje St. Olav XXVI Eidsvoll ønsker Delegater og Sendemenn
hjertelig velkommen til det 62. ordinære Riksting for
Ordenen Riddere av Det Hvite Kors i Norden
den 11. – 12. mars 2023.**

Riksting 2023 blir på Hurdalsjøen Hotell som ligger 30 min. fra Gardemoen Airport i naturskjønne omgivelser oppe ved Hurdalssjøens bredde, samme sted som Losje St. Olav XXVI Eidsvoll ble stiftet den 27. november 2004.

Rikstingsmøtet, Rikslosjemøtet samt Banketten på lørdagen vil være på hotellet. Rikslosjemøtet er åpent for Brødre fra og med 3. Grad. Banketten er åpen for alle Brødre.

Busstransport vil bli organisert med avreise fra OSL fredag kl. 17.00 og kl. 19.00 og retur søndag kl. 13.30, ekstra kostnad vil tilkomme.

Hotellet har også godt med gratis P- plasser og 10 ladestasjoner for El- bil hvor ladekort kan kjøpes i resepsjonen.

Det vil også finnes informasjon på våre hjemmesider i tiden som kommer, se eidsvoll.losje.org

Losje St. Olav XXVI Eidsvoll vil som teknisk arrangør ønske alle vel møtt til et hyggelig, broderlig og minnerikt Riksting 2023 på Hurdalsjøen Hotell.

Med Broderlig hilsen
for Losje St. Olav XXVI Eidsvoll
Jørgen Westad
Drott

SAMMENDRAG FRA DROTT- OG HÆRMESTERMØTET 29. OG 30. OKTOBER 2022

Tekst: Tor-Håvard Brekke, referent.

Foto: Roar Hølen, Losje St. Olav XIII Hønefoss og Roar Svendsen, Losje St. Olav XXV Steinkjer

Årets Drott- og Hærmestermøte ble arrangert i Drammen på Scandic Ambassadeur hotell, lørdag 29. oktober og søndag 30. oktober 2022.

I år var det i tillegg til Drotter fra St. Olavslosjene, og Hærmestre fra Provinsiallosjene, invitert inn opplærings- rekrutterings- og markedsansvarlige fra disse til møtet. De hadde sine egne seksjoner begge møtedagene.

Storkommandør Per Støyva ønsket velkommen til årets Drott og Hærmestermøte 2022. Han åpnet med å snakke om krisene vi alle står ovenfor i verden rundt oss. Viktig er det da å huske på å holde fast på håpet, troen og kjærlighet mellom mennesker.

Som avslutning på sin hilsen ønsket han å pusse støvet av en god tradisjon, det og syngte Ordens sangen vår. Alle reiste seg så og sang denne.

Ord for Hjerte og Ånd.

Storprelat Ivar Sørensen fremførte ord for Hjerte og Ånd hvor han som tema hadde valgt Menneskeverd, Likeverd og Verdighet.

Etter dette ble en så delt inn i seksjoner og møtet fortsatte videre med saker, presentert av Administrasjonskollegiet.

Årets Drott- og Hærmestermøte var et forberedende møte, eller et arbeidsmøte, til neste års Riksting på Eidsvoll. Med det var de fleste saker som ble tatt opp også da saker som går videre til Riksting 2023. Sakene det ble orientert om fikk gode engasjerende innlegg fra deltakerne og diskusjoner gikk i god Broderånd.

Orientering fra Kanselliet.

Storårmann Trygve Jarholt presenterte medlemsutviklingen fra høsten 2020 frem til i dag. Vi er nå 1157 medlemmer, herav 572 i de høyere kapiteler. Vi har etter forrige Drott- og Hærmestermøte hatt en tilvekst på 57 medlemmer. Men to år med pandemi viser igjen utfordringer, så endringen totalt siden forrige Riksting er på - 50 medlemmer mot - 94 i forrige periode.

Storstattholder Arne Skive orienterte om Ordenens økonomi.

Denne viser noen negative tall fra tiden med pandemi, men samlet ut ifra budsjett er vi stort sett i rute. Budsjettet var satt opp med et resultat på kr. 556.500 Resultatet nå viser et overskudd på kr. 613.451. Storstattholder sa videre at der ikke er utsikter for at det vil komme noen annen økning i kontingenter enn hva konsumprisindeksen vil vise i neste Rikstingperiode.

Storårmann Trygve Jarholt gav oss en presentasjon fra Rekrutteringskomiteen. Denne består i RHK av Broder Roger Ludvigsen-Losje I, Even Vegå Losje II, Olav By-Losje XXVI og Ola Grenne - Losje XXII som fikk en velfortjent applaus. Her er da også han selv med.

Storårmann sa at vi har fortsatt en del å gjøre når det gjelder rekruttering og det er aldri for sent å komme i gang om dette ikke er gjort noe med ennå. Han sa at våre mål skal være realistiske, men ambisiøse.

Hver Losje bør rekruttere fire nye Brødre årlig for at vi skal være i balanse, og til dette trenger en 10 «gule lapper». Drott Losje IV Sarpsborg fikk ordet og sa at det er viktig å få snudd trenden til noe positivt. De valgte å gå litt nye veier ved ikke å ta i bruk Power-Point presentasjon eller noe i fargen rød. Vi tok de med rett inn i Ridderhallen, spilte musikk og satte på lys. Her fortalte vi så litt om embetstitler og svarte på spørsmål. Dette har vist seg å være en god oppskrift, Storårmann sa videre: bli inspirert og lær av de som lykkes ved at Rådet tar eierskap til rekrutteringen med å sette seg mål, utarbeide en plan og arbeide systematisk over tid. Støtte og hjelpe de rekrutteringsansvarlige, og sist, men ikke minst, ta vare på nye Brødre.

Før han viste vår flotte «You tube»- video, presenterte han noen av losjene med flott tilvekst av nye Brødre. Dette var Losje Haugesund med åtte nye Brødre i år, Bergen er godt i gang, Moss har sju nye, Fredrikstad og Hønefoss har god aktivitet, Gjøvik med fire nye, Steinkjer med fem nye og det samme neste år, og Sandefjord kom med gode forslag som bruk av Facebook, annonser i aviser og blader. Dette har gitt foreløpig fire nye, og et par- tre er på vei.

Som avslutning på denne første dagen ønsket Storkommandør å hedre Brødre for deres innsats for Ordenen med en flaske vin til følgende:

Roar Kristiansen Hølen og Espen Thoenbakken; de gjør en fantastisk dugnadsinnsats for vårt sekretariat. Roger Ludvigsen og Even Vegå; beviset på ungdommens kraft, smittende entusiasme og driv når det gjelder rekruttering og markedsføring. Brede Vadeberg og Morten Strømsholm som har lagt ned ett godt arbeid med Stamhus og mulig hjelp til finansiering av dette. Til slutt, men ikke minst, Lærer Bjørn Aasheim, Nils Helle og Rolf Solheim; bravo for det arbeidet dere legger ned.

Etter at Storkommandør Per Støyva hadde åpnet for møtet igjen søndag, fortsatte Storprelat Ivar Sørensen, som også var møtets dirigent, med Ord for dagen, med Mental Helse som hovedtema.

Det ble så delt opp i seksjoner som på lørdagens møtedel, før selve møtet gikk videre i møteagenda.

Valgkomitéens innstilling til Riksting 2023 av Valgkomitéens leder Knut Aasland.

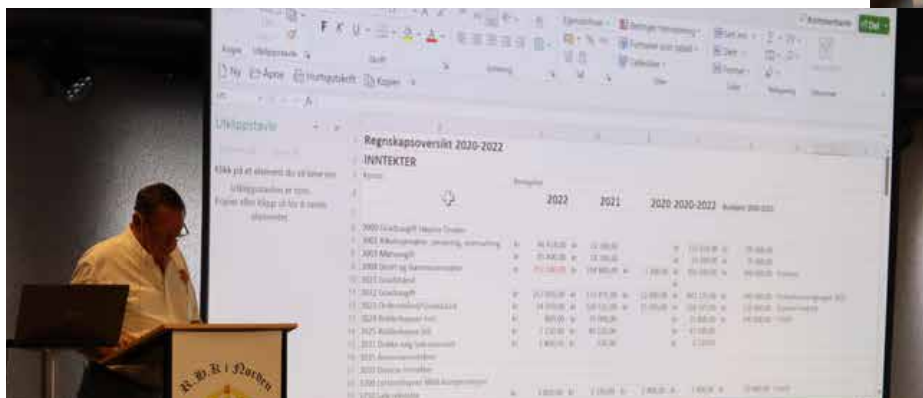
Han åpnet med å si at Kollegiet har hatt æren av å løfte Embetsmannsgruppe 2023 i 9 Grader, fra 19. til 27. Grad. Her er blitt vist stor visdom og engasjement.

Så var det opp til oss å finne de Riddere som har vært med i denne. Og her er det nå mange som vil bekle vår kommende ledelse. Han presenterte så innstillingen.

Deretter var det Orienteringer som stod på dagsordenen:

-Først ut var Revisorer ved Riksrevisor Gunnar Jørgensen.

Han sa seg stort sett fornøyd med den økonomiske situasjonen i Losjelandet. Noen Losjer har flotte overskudd, men her er også noen med underskudd. Ofte er det de som har best økonomi og spanderer kanskje på seg litt ekstra. I RHK er der ett større overskudd og regnskapet er nøyaktig ført uten poster med større avvik enn normalt.

-St. Olavsposten ble presentert ved Redaksjonsleder/Storprelat Ivar Sørensen. De kunne ønske seg mer lokalt stoff helst med bilder. Vi har nå et blad som har utviklet seg de siste årene på en god måte. Vi har og gått over til digitale utsendinger og den enkelte Losje printer ut til de som ikke er på digitale plattformer. Losje V Fredrikstad hadde sendt inn et forslag om fortsatt å sende ut blad som før pr. post. Til dette var det å si at vi ved å redusere utgiftene ved elektronisk utgivelse i istedenfor blad så kunne vi også slippe å øke kontingentene. Det blir ikke noen endringer på dette i dag, men vi kan se på mulige alternative løsninger frem i tid.

-Storkommandør Per Støyva orienterte om sikkerhet, som er viktig i dag sa han, ta frem tilsendt sikkerhetskonvolutt og ta grep. Det kan faktisk skje at vi må sikre våre eiendeler sa han. Videre er det og viktig med overføring av kompetanse.

-Ritualkomiteen ble presentert ved Åge Berg da Leder Stein Gusdal var forhindret i å komme. Han sa at de hadde gjennomgått ritualene i Symbolgradene og rettet på en del her. Ikke selve ritualene, men hjelpetekster. Videre var det og gjort noen endringer i utstysreglementet. De hadde og sett igjennom ritualene i St. Michael-kapitelet og er imponert over hvor godt dette er laget. Så han ville nok en gang berømme Lærerkollegiet for meget godt utført arbeid

-Konstitusjonskomiteén ved Leder Kjell Fagerland, sa at konstitusjonskomiteen skal påse at Forskrifter med vedtekter må inneholde definisjonen av Loven hvor det er nødvendig å beskrive nødvendige kjøreregler. Han mente en måtte begynne forfra med de gamle Lover her og legge så til de tingen en mener er nødvendige. Han håpet da at Konstitusjonskomiteen blir styrket med nødvendig kapasitet fra øvrige Ordensbrødre med innsikt i lovarbeid og at en kunne ha en målsetting om å ha dette arbeidet klar til godkjenning i Riksting 2026.

-Teknisk arrangør av Riksting 2023, Losje Eidsvoll ved Broder Tor-Arne Aarhus fortalte litt om prosessen frem til de fikk tildelt Riksting og videre til hvor de står i dag, 131 dager før Riksting. Rikstinget vil finne sted på Hurdalssjøen hotell, invitasjoner er straks klare for utsendelse.

-FÆOR Leif Aker fortsatte etter pause med sitt innlegg, der han kom inn på bekymringer for medlemssituasjonen i vår Orden og også rekruttering. Videre delte han sine synspunkter på 31. Grad, Kollegiet.

-Storårmann Trygve Jarholt kom med status på IT. Etter vår brukerundersøkelse i 2021 var der ett ønske som var ganske entydig ute blant våre brukere. Dette var opplæring. Vi presenterte da på forrige Drott- og Hærmestermøtet en opplæringsseksjon på Styreweb og vår nye e-postløsning RHK365. Vi har etter dette fått laget en komplett brukeropplæring og skal nå i januar ta denne i bruk ut mot Losjene og PLO gjennom å styrke IT funksjonen med opplæringsansvarlige ute i den enkelte PLO. Deretter vil en kunne tilby en-dags opplæring til Kanslere og Seglbevarere i februar/mars neste år.

-Akademiet orienterte ved leder Steinar Braaten. Han sa at med god involvering fra akademiets medlemmer og hjelp fra andre i vår Orden har vi fått lagt ned et godt arbeid så jeg har stor tro på fremtiden.

Det er ingen annen Orden i Norge, så vidt meg bekjent, som har så godt gjennomarbeidet studieopplegg i alle Grader, som det vi har. Jeg vil rette en stor takk til Lærerkollegiet med sine svært gode kunnskapsrike medhjelpere som har gitt oss dette store arbeidet til vår disposisjon.

-Brev med orientering fra Forskningskollegiet ved Lærer Bjørn Aasheim, ble lest opp av fungerende Storseglbevarer, Sigfred Samlanes. På det 61. Ordinære Riksting Voss 24. oktober 2020 ble det bestemt at det tidligere Lærerkollegiet skulle legges ned, og det ble opprettet et eget Forskningskollegium i Ordenen Riddere av Det Hvite Kors i Norden. Dette som et første steg, til å forberede etablering av en ny og fullverdig Forskningslosje
-med formål for stiftelse på det ordinære Rikstinget i 2026.

-Ideologisk innlegg av Storårmann Trygve Jarholt var siste post på programmet. Han reflekterte denne gangen over Modenhet, både menneskelig og organisasjonsmessig.

Som avslutning takket Storkommandør Per Støyva for et flott møte der han kunne dra hjem med den gode følelsen om at lederskapet i RHK er på riktig vei i forhold til prosesser og beslutninger.

Storkommandørs velkomsttale til Drott- og Hærmestermøtet 2022

Ved Storkommandør, Per Støyva.

Foto: Roar Hølen, Losje St. Olav XIII Hønefoss og Roar Svendsen, Losje St. Olav XXV Steinkjer

Ærede Riddere – Gode Ordensbrødre og venner VELKOMMEN til Drott og Hærmestermøtet 2022. Det er godt å se dere alle.

Vi har nå bak oss en periode som har vært preget av kriser, jeg nevner her Covid, strømkrise, voldsom inflasjon, og en dramatisk prisvekst til forbruker på mange livsviktige varer, og ikke minst utleder krigen i Ukraina utfordringer for hele den vestlige verden, da gjennom en tydelig tendens til at flere land går mot resesjon, og vi ser tydelige folkevandringer og generell uro i Verden.

Dette gjør at de fleste av oss nok har følt på en del utfordringer i dette bilde, noe som naturlig nok også påvirker våre tanker for fremtiden. Fra å leve i DYP FRED i den vestlige verden siden 1945, har også deler av Europa nå dessverre fått farge av slagmark, ja vår fremtid kan dessverre virke uavklart og skremmende.

Jeg er ingen spåmann, og har derfor ingen troverdig «End State» å proklamere herfra i forhold til det som nå herjer verden. Men jeg vil så sterkt jeg kan mane til at vi aldri må gi opp håpet om at verden igjen kan finne ro og harmoni mellom mennesker og stater.

Nå er politikk og religion som kjent ikke tema som vi skal bruke tid på å diskutere i vår kjære Orden, men vi kan dessverre ikke unngå å bli påvirket av det som skjer rundt oss. Derfor er det særdeles viktig at vi fortsatt, på tross av et sort verdensbilde vi ser i øyeblikket, holder fast på håpet, troen og kjærligheten mellom mennesker.

I RHK har vi gledelig nok kommet ut av krisene i landet på en rimelig god måte dette året. Vi har avholdt alle terminfestede møter i hele vår Orden, og vi i sentral ledelse med god støtte av kompetente Brødre i det ganske land, har sluttført mange store og små prosjekter i tråd med planen vi har lagt.

Dette har selvsagt vært meget krevende, da med stor arbeidsbyrde for de av våre Brødre som har hatt roller i dette arbeidet. Jeg må erkjenne at jeg er både glad og veldig stolt over at vi i god tid før Rikstinget på Eidsvoll i 2023 har gjennomført vår ambisiøse plan, og fått satt sluttstrek for alle prosjekter, da med unntak av 1 - nemlig nasjonalt Rekrutteringsprosjekt som nå endelig ser ut til å gi resultater. Jeg er rimelig trygg på at dette prosjektet vil rulle videre under ny ledelse etter Rikstinget 2023, da dette ganske sikkert er det aller viktigste tema for vår Ordens utvikling og livskraft inn i fremtiden.

På dette Drott- og Hærmestermøte er det heldigvis denne gangen ikke fremmet saker som vi i ledelsen oppfatter som vanskelige, og som har i seg tema som kan splitte vår Orden. Selvsagt er det noen saker vi forventer vil skape engasjement, og det er veldig bra, både for saksbehandlingen videre og vår Orden. Jeg vil likevel minne forsamlingen om at dette med å endre Loven sitter langt inne for oss i den øverste ledelsen, da dette handler om respekt for vår Lov og ikke minst at endringer som allerede er blitt gjennomført må få tid til å virke før vi igjen foreslår endring. Derfor må alle slike forslag vurderes grundig og gjennomtenkt, før en eventuelt sender saken videre til Ordenes øverste organ RIKSTINGET for endelig beslutning.

Vi skal selvsagt endre oss med tiden, men husk at ORDENENS GRUNNVOLL skal beskyttes og vernes uansett hva verden ellers finner på.

Hva ser vi i Ordenens øverste ledelse av utviklingstrekk inn i fremtiden for RHK?

Vi ser at vi har et godt fundament som er bygget på verdier som er sterke, rettferdige og vanskelige å kimse av. Disse verdien MÅ vi fortsatt dyrke. Nå, etter at vi har modifisert våre Ritualer i det høyere Gradsavsnitt, og fått utarbeidet nye Studiehefter og Hjelphefter, har RHK ganske sikkert det beste læremateriell som finnes i noen esoterisk Orden i Europa, det er en enorm skatt. Og en SKATT som vil sette oss i førersetet for Esoteriske Ordner når vi snakker om muligheten for læring og personlig utvikling. På vegne av oss i den øverste ledelse vil jeg rette en Stor Takk til en engere krets i Forskningskollegiet med vår kjære Lærer i spiss for det enorme arbeidet de har lagt ned på dugnad for RHK de siste 3 årene for å få dette på plass.

Vi ser videre at Ordener som er Esoteriske i sin form, fortsetter å slite med rekruttering, og frafallet er dessverre av en slik art at vi må fortsette å drive frem vårt nasjonale rekrutteringsprosjekt, da med aktive handlinger som gir oss flere medlemmer. Da til Ordenens Vel og Beste og videre utvikling.

Vi ser at vi nå etter noen vanskelige år innad i vår Orden, heldigvis nå har en samlet Orden i RHK. Noe som borger for at det som skal skje av endringer inn i fremtiden vil være omforent, og bygget på transparent og god saksbehandling gjennom gode inkluderende prosesser i hele vår Orden, og da til Ordenens vel og beste.

Vi ser også at vår digitale verden åpner nye muligheter, disse må vi vurdere og benytte der dette er formålstjenlig. Å avstå fra å delta i den videre utviklingen her, vil etter vårt syn være både kontraproduktivt, dårlig økonomisk forvaltning, og etter hvert også blir direkte skadelig for vår Ordens fremtid.

Vi er heldige i RHK som har hatt ledere som så dette tidlig, og som har fått på plass gode digitale verktøy som virker, vi har også sett faren med å forsøke rituelle handlinger på nett, og dermed fattet kloke beslutninger i så henseende. Rituelle handlinger har kun sin plass i Ridderhallen våre, også i fremtiden.

Skal vi Brødrene i RHK fortsette å utvikle oss, bremse frafallet, og aller helst vokse i trivsel og med glede til beste for hele vår Orden er ledelsens syn, at vi må huske på følgende hver eneste dag vi våkner:

Vi må alle uansett Grad og Rang aldri glemme vårt formål:

- Bygge våre vennskap i vår Orden og ellers i livet på trefoldigheten Tro – Håp og Kjærlighet
- Alltid Være Lojale og Trofaste mot våre valgte ledere når deres beslutninger er fattet på sann grunn
- Tilgi mer
- Aldri glemme å takke andre for gode gjerninger
- Se egne begrensninger og søke kunnskap og sannhet
- Ha respekt for andre menneskers syn og dermed forstå deres handlinger

Avslutningsvis vil jeg ønske dere alle et godt møte, med gode diskusjoner som utleder råd til de som nå styrer vår Orden på øverste nivå.

Gjør derfor RETT og Frykt Intet!

Takk for oppmerksomheten.

«For Hjerte og Ånd» på Drott- og Hærmestermøtet 2022

Ved Storpreat, Ivar Sørensen, 29. oktober 2022.

Foto: Roar Hølen, Losje St. Olav XIII Hønefoss

Høyverdige Storkommandør og Gode Ordensbrødre!

Temaet i dag har jeg valgt å kalle **Menneskeverd, likeverd og verdighet.**

Hva er så menneskeverd og likeverd? Vi vil jo mene at alle mennesker er født med samme verdi og derfor likeverdige og dermed ha noen grunnleggende behov, rettigheter og forventninger til det å være menneske.

Av kjente utsagn i denne forbindelse kan jeg nevne noen eksempler:

Fra Nordahl Grieg: **Skaper vi menneskeverd, skaper vi fred!**

Fra Louis Pasteur: **Det sanne demokrati er det som tillater hvert individ å yte sitt beste i livet.**

Fra Albert Einstein: **Fred kan ikke opprettholdes med vold. Den kan bare oppnås med forståelse.**

Så litt om FNs menneskerettigheter og prinsipper i verdenserklæringen:

Prinsippene omfatter fire hovedpunkter (med en rekke underpunkter):

I Respekt og omsorg for menneskeheten

(min forståelse: altså menneskenes eksistens på jorden)

II Økologisk integritet

(min forståelse: dvs. beskytte jordas økosystemer)

III Sosial og økonomisk rettferdighet

(min forståelse: f.eks. utrydde fattigdom som en etisk, sosial og miljømessig forpliktelse)

IV Demokrati, ikkevold og fred

(min forståelse: først og fremst betyr det å styrke alle demokratiske institusjoner, med ytringsfrihet, inkludert retten til å motta riktig informasjon!?. Det er nok en utfordring i dagens medie verden!)

Hvordan ligger vi an med dette i dagens verden? Er det grunn til optimisme eller er det pessimismen som råder. Vi er nok fort over i en pessimistisk livsanskuelse fordi vi fra forskning og media får vite at det jo ikke er så stor grunn til å være optimist på menneskenes vegne her på kloden. Her har det vært advarsler gjennom flere titalls år!

I FNs Verdenserklæring ligger det mange rettigheter, som skal ivareta både vår klode, hele det mangfoldige livet på jorden og til det enkelte mennesket. Men hvordan ser vi rettigheter og frihetsidealet opp mot solidaritet og forpliktelser? Vi ser at dagens verdensbilde reflekterer alt for mange regimer, både autoritære og demokratiske, som ikke er villig til å forplikte seg og heller ikke har forståelse for at vår lille klode krever en samlande innsats for å sikre fremtiden. Kortsiktige politiske og økonomiske egeninteresser florerer.

Som en liten motvekt til denne pessimismen vil jeg få lov å komme med et dikt som jeg forfattet tilbake i 2015, som jeg synes kan passe i denne sammenheng, som et mulig optimistisk gløtt inn i det vi egentlig burde ønske oss. Diktet har jeg kalt «**Tenk om...**»

«Tenk om...»

Vår lille jord er et fantastisk og vakkert sted.

Som et sandkorn i det ubegripelige univers farer vi av sted.
Tenk om vi kunne være ydmyke og forstå at vi må ta vare på vårt eventyr.
Tenk for et kaldt univers det blir om vi lar skaperverket gå over styr.

Mennesket er en fantastisk og vakker skapning.

Hver eneste en er et under og en åpenbaring.
Tenk om alle kunne akseptere seg selv og være glade for den de er.
Tenk om vi kunne lovprise forskjeller og gi respekt til hver især.

Du er en fantastisk og vakker person.

Fullt og helt din egen og naturlige versjon.
Tenk om vi kunne ha det vakre, som finnes i oss alle, i våre tanker.
Tenk om vi kunne slutte å tenke inngrep på de minste "skavanker".

Norge er et fantastisk og vakkert land.

Åpenhet og tillit er verdier som går hand i hand.
Tenk om vi kunne være rause og inkluderende i nestekjærlighetens navn.
Tenk om vi kunne kreve mer av tiden sammen og mindre av ting og tang.

Takk er et fantastisk og vakkert ord.

Takk for alle livets gleder og sorger på denne jord.
Tenk om alle mennesker kunne ta likelig del i alt dette og leve livet helt.
Tenk om verden en dag kunne slippe krig, terror og menneskeskapt elendighet.

Julen er en fantastisk og vakker høytid.

Et jubelbrus av gode øyeblikk og samling om det som er viktig.
Gjør ditt beste for å bevare julens omsorg og kjærlighet hele året.
Da ville vi alle kunne bli glade og lykkelige, og juble og virkelig slå ut håret!

Gode Ordensbrødre! Hvordan forvalter vi den arven vi har fått fra tidligere generasjoner? Vi kan dessverre ikke underslå at menneskeverdet og det humane menneskesynet er under press fra mange hold. Likeledes er demokratiet, slik vi kjenner det, stadig blitt skjørere. Med ødeleggende polarisering og personfokus kjenner splittelsene, i noen tilfeller, ingen grenser. I krisetider og ikke minst i en krigstilstand, slik vi for tiden daglig oppdateres på, får vi merke menneskenes iboende mørke sider. Mennesker gjennomgår store prøvelser og dreper og lemlester hverandre, slik vil en krig alltid være. I ytterste fall, bedriver mennesker og stater krigsforbrytelser og forbrytelser mot menneskeheten i stor skala. Dette er scener og beskrivelser som er hjerteskjærende og som mange forsøker å unngå å ta inn over seg for å beskytte seg selv.

Det blir kanskje feil å feige litt unna? Men hva skal en gjøre da, når nyhetsbildet består av krig, kriser og mørketid? Må vi ikke få lov å beskytte oss noe mot elendigheten? Må vi ikke passe oss for ikke å gå inn i et humørløst og svart landskap i og utenfor oss selv! Vi har jo også en familie å passe på, barn og barnebarn. Må vi ikke her passe på å ikke gå inn i en negativ spiral med pessimisme og manglende fremtidstro?

JO, DET MÅ VI! MEN HVORDAN?

Nylig fant jeg en kort tekst i St. Olavposten nr. 1/2003 (ukjent forfatter): Det kan passe både i denne sammenheng og for oss som ønsker å se vår Orden og våre Losjemøter som et fristed for å legge hverdagens bekymringer til side og lade batteriene:

Teksten lyder:

Å ta vare på seg selv er en viktig del av det å yte omsorg. Har du skyldfølelse når du ønsker å ta fri og pleie egne behov, så skal du huske at du vil kunne gi både mer og bedre når du har fylt dine egne forråd.

Så vi skal ikke ha dårlig samvittighet om vi forsøker å skjerme oss noe fra nyhetsbildet og verdens konflikter. Men både vi og samfunnet må være på vakt!

Men så kommer også spørsmålet; hvem kan vi stole på her i verden?

En stor utfordring i dagens verden er de utstrakte kommunikasjonsmuligheter hvor vi bare er et tastetrykk unna å være venn eller fiende, eller et hatobjekt. Krenkelsessystemet er avansert og kan ramme hvem som helst, og hvem som helst kan la seg krenke. Dermed skaper det en evig kamp om sannhet og virkelighetsoppfatning i åpne fora. **Verdigheten blir da fort borte!**

Det er mange som ønsker vår oppmerksomhet og tilslutning, og dessverre ikke bare i gode hensikter, og dessverre litt for mange som ønsker å tjene penger på oss, uten at vi får vite det eller forstår det som skjer. De sosiale medier kan være hyggelig å være en del av, men også en fare. Det er en hærskare av influensere med sterke stemmer eller påvirkningseffekter. Det er mange som blamerer seg for tiden: dessverre også rettsvesenet, politikere m.fl.

Mellom krigende parter og i konflikter landene imellom får vi jo for tiden følelsen at ingen løgn er for stor, eller at det ikke fins grenser for urovekkende virkelighetsoppfatninger.

Vær på vakt gode Ordensbrødre, tenk selv og vær selvstendig!

ER DET NOEN VEI UT AV ALT DETTE?

Det må vi håpe på! Menneskene og verden har stått i krisetider mange ganger opp gjennom historien, men overlevd og greid å gjenopprette fred og trygghet og optimisme, i hvert fall i store deler av verden. I dette ligger selvfølgelig at vi alltid må kunne håpe på bedre tider, og det håpet må vi videreformidle til alle rundt oss og ikke minst til våre barn og barnebarn. Dessverre ser vi allerede, at noen årskull med barn får mange kriser samtidig eller i rask rekkefølge. Det er både trist og leit og vi må være årvåkne overfor dem som vi ser sliter og føler at verden ikke helt henger sammen. Håpet innebærer at vi må ha trua på at menneskenes unike evne til selvpoppoldelsesdrift vil berge oss gjennom de tyngende og vanskelige tider også denne gangen.

Vi må forsøke å spre litt optimisme og gi håpet et ansikt!

Hva så med verdighet? Blir ikke det et veldig relativt begrep?

Vi i Losjen og vi Norge har jo våre oppfatninger av hva verdighet består i og hva en verdig behandling og omsorg innebærer. Men vi er altså på mange måter et vellykket og rikt land. For andre land eller tilstander som ikke er like vellykket vil det være andre holdninger og forventninger. Vi vil jo ikke si at fattigdom er en verdig tilstand, hverken for den fattige eller det samfunnet det lever i, i Norge eller andre steder. Det er jo heller ikke mye verdighet igjen når noen er fratatt eller har mistet alt, og hus og hjem er rasert etter naturkatastrofer eller etter krigsherjinger.

Men kan fattige folk være verdige, eller opptre med verdighet? Selvfølgelig, så absolutt! Det har egentlig ingen sammenheng med det å være fattig. For alle mennesker kan beholde en verdighet, uten tanke på hvordan tilstanden er. I hvert fall dersom det gis håp. Og vi må som gode medmennesker respektere alle andre mennesker!

Avslutningsvis:

Til alle tider har mennesker måttet stride og måttet kjempe for egen og andres frihet til å tenke og mene det de vil. Så jeg tenkte å avslutte med Alf Cranners gjendiktning av en tysk folkevis, som dere sikkert kjenner til. Den heter «Din tanke er fri» og er opp gjennom årene fremført og benyttet i mange anledninger. **Så kan vi oppfordre hverandre til å la tanken være fri og ubundet, for deg, for meg og for oss!**

«Din tanke er fri»

*Din tanke er fri, hvem tror du den finner.
Den flykter forbi, slik skygger forsvinner.
Den kan ikke brennes, av fiender kjennes.
Og slik vil det alltid bli: Din tanke er fri!*

*Jeg tenker hva jeg vil, mitt ønske bestemmer.
I stillhet blir det til, i ukjente drømmer.
Min tanke og lengsel vil bryte ned stengsel.
Og slik vil det alltid bli: Min tanke er fri!*

*Og tvinges vi inn bak jernslåtte dører,
da flykter den vind som tankene fører.
Fordi våre tanker kan rive ned skranker.
Og slik vil det alltid bli: Vår tanke er fri!*

Takk for oppmerksomheten!

Så kan vi lytte til Alf Cranners versjon av denne «Din tanke er fri».

Ideologisk innlegg på Drott- og Hærmestermøte 2022

Ved Storårmann, Trygve Jarholt.

Foto: Tor Erik Dankworth, Losje St. Olav XIX Trondheim

Gode Ordensbrødre!

I det siste har jeg tenkt mye på modenhet.

Hva betyr det å være moden?

Hvorfor er det viktig for meg som menneske?

Hvorfor er det viktig for meg som Broder i en Orden?

Hva betyr ordet «modent» for RHKs evne til å utvikle seg?

Et menneske er sammensatt og det endres over tid. Det sies at mennesket

endres ca. hvert 10 år, men at vår grunnforståelse er forankret i de første 2- 3 leveårene. Det er et lite paradoks at forankringen av hver av oss skjedde i en tid av livet vårt vi ikke husker. Det sies også, blant forskere, at det er enklere å appellere til frykt enn innsikt. Mennesket har, dessverre, ikke kommet lenger enn at frykten er en del av instinktet vårt og det er enkelt å bruke frykt for å vinne makt.

Jeg personlig tror at det vi ser i omverden nå er sterke mennesker som øker graden av appellen til frykt delen av mennesket. Konsekvensen er at krisene øker og mistenksomheten øker mellom mennesker. De sier: Mine rettigheter er viktigere enn andres rettigheter. Mitt land eller mitt folk har en rettighet som er viktigere enn dine rettigheter. Ellers kommer mitt folk til å gå til grunne. Vi ser det i konflikten i Ukraina, men også i Midt-Østen, men også her i nærområdet.

Personlig har jeg opplevd denne fryktbaserte delen, to ganger i løpet av kort tid. En av de som tapte livet på Utøya var søstra til en venninne av datteren min 22. juli 2011. Vi bor mindre enn 1 km unna den moskeen i Bærum som ble angrepet 10. august 2021. Vi bor rett i området der to søstre fra Bærum har reist til Syria i 2013.

Så konsekvensene av den fryktbaserte modellen er ikke noe som kun skjer langt unna - det skjer i nærheten.

Men hva har dette med modenhet å gjøre? Jo for vi vet at det er enkelt å svare frykt med mere frykt. Vi vet at det er enkelt å la fryktspiralene øke. Fordi jeg og mitt folk er angrepet og for at vi skal unngå å gå til grunne må vi svare med sterkere virkemidler. Derfor har RHK en viktig rolle å spille i det samfunnet vi er en del av. Vi skal være så modne og ha utviklet en indre ro som gjør at vi møter frykt og kunnskapsløshet med kjærlighet, innsikt og kunnskap. Vår Orden skal legge en spire til medmenneskelighet - uansett. Vår Orden respekterer at mennesker har forskjellige syn. Vi skal ikke bare respektere det, men omfavne det. Det er kun gjennom å øke graden av medmenneskelighet, innsikt og kunnskap vi kan møte «frykttreftene» og deres negative spiral.

Men er vi modne? Er vår Orden moden?

Det sies at en pasje blir Ridder når han er moden for det. Det er når vi er modne at vi kan ta på oss vår indre Ridderkappe og se verden med et annet syn. Det er ikke nødvendigvis hvilken Grad en Broder har som viser at han er en Ridder, men hvilken innsikt og selvinnsikt han har skaffet seg. For at den enkelte Broder skal få sin indre Ridderkappe må han tilføres kunnskap, kompetanse og innsikt. Det sies at kunnskap er et menneskes evne til å lære selv, mens kompetanse er evnen til å lære bort kunnskapen en selv har. Derfor må vi ikke bare lære oss selv, men vi må lære å lære bort. Vi skal legge til rette for at Broderen reflekterer seg fram til en innsikt som kan utvikle han selv.

Den som tror at **han er ferdig utlært er ikke utlært, men ferdig.**

For som jeg sa innledningsvis så endrer vi oss i løpet av hele livet. Og dersom ikke innsikten hele tiden utvikler seg er jeg redd for at den indre Ridderkappen kan bli borte igjen. Så kan man reversere prosessen. Ja – definitivt. Den enkelte Broder som ikke lærer det nye eller klarer å reflektere – kan reversere prosessen. Da går man i sitt indre fra Ridder til Pasje igjen. Det er ikke et mål for noen av oss. Ved å erkjenne at jeg ikke vet alt og fortsatt å søke etter ny kunnskap og reflektere over den kunnskapen man har ervervet seg, så er man en Ridder – ikke bare i det ytre, men også i det indre.

Så stilte jeg spørsmålet helt innledningsvis:

Hvorfor er det viktig å være moden som enkeltmenneske og nå som Broder og Ridder

Ja – fordi vi skal møte frykt med kunnskap og innsikt

Ja – fordi vi som Ordensbrødre har lært kjærlighet og ikke hat

Dersom dere er enig i dette ønsker jeg at dere reiser dere og sier ja.

Hva betyr det å være moden som organisasjon? Jo, fordi Ordenen Riddere av det Hvite Kors er en Esoterisk organisasjon basert kunnskap, innsikt, kompetanse, medmenneskelighet og kjærlighet.

Er vi en moden organisasjon? Jo, fordi vi har fått på plass et læringsystem hvor den enkelte Broder kan utvikle seg til å nå sine mål. Mulighet og vilje til refleksjon som gjøres av hver Broder gjør at vår Organisasjons modnes.

Vi vet hvilke høye mål vi har som Organisasjon og enkeltbrødre, så derfor er det nå en systematisk opplæring gjennom våre Ritualer, opplæring og Akademiet.

Vi har nå verktøykassen klar for å møte frykt med kunnskap og hat med kunnskap, kompetanse, innsikt og kjærlighet. Vi vet hva Broderskap er og hvordan man kan nå det høye mål for den enkelte og vår Orden. Dersom vi erkjenner at både den enkelte Broder og RHK som Organisasjon alltid må utvikles videre i samhold og harmoni - **da er vi moden som organisasjon.**

Dersom dere er enig, svarer dere ja på følgende:

Jeg vet at jeg ikke er ferdig utlært, men jeg vil fortsette å lære hele resten av livet mitt.

Med den Esoteriske læren er følgende en del av meg:

Vi som er Brødre i RHK vet hvordan vi skal kunnskap, innsikt og forståelse.

Vi som Brødre i RHK vet hvordan vi skal hjelpe en Broder på sin vandring

Vi som er Brødre i RHK vet hva Broderskap er og hvordan vi utvikler Broderskap mellom Brødre. Vi som er

Brødre i RHK vet hva kjærlighet er og hvordan vi kan vise den mellom Brødre og i den profane verden.

La oss da gå ut av dette Drott & Hærmestermøte og vite at vi bygger RHK med Broderskap, med kjærlighet, kunnskap og innsikt.

Dersom dere er enig så si ja.

«Ord for Dagen» på Drott- og Hærmestermøtet 2022

Ved Storprelat, Ivar Sørensen, 30. oktober 2022.

Foto: Roar Svendsen, Losje St. Olav XXV Steinkjer

Gode Ordensbrødre!

For noen uker siden leste jeg et leserinnlegg i Telemarksavisa, eller TA som vi sier lokalt. Der var det en kar midt i 20-årene, fra en mindre kommune i Telemark, som stod fram med sin historie og sine utfordringer han hadde møtt fra barne- og ungdomsårene, av erting og det vi nå må kalle mobbing. Dette fikk meg til å tenke at mental helse er noe av det viktigste for oss. Alt for mange sliter med dette, både unge og eldre, slik at mental helse naturlig nok er kommet mer på dagsorden innen helsevesenet og i samfunnsdebatten.

Hvordan takler vi motgang, sorg og fortvilelse og de mange følelser som settes i sving? Gjennom et langt liv blir ingen av oss

forskånet for slike svingninger og bølgedaler, og det er vel heller ikke ønskelig for å leve et fullverdig liv. Men vi takler det forskjellig og noen sliter mer enn andre. Likevel kan vi vel alle ha behov for litt hjelp av og til? Hva kan så vi i vår Orden bidra med til bedre mental helse? Vi har i vår Orden vårt Broderskap og en unik arena for trivsel, personlighetsutvikling og trygge og avklarte rammer for hvordan vi skal ta vare på hverandre; «ville hverandre vel». Og da også tørre å prate mer åpent om vår mentale helse. Det finnes dessverre ikke så mange slike arenaer for menn.

For noen år siden fikk vi i RHK, via momskompensasjonsordningen, inn ca. 400.000 kroner til vår Orden. Men det ble med det ene året fordi denne ordningen ble stengt for såkalte lukkede ordener som vår og frimurerne m.fl. Overfor Lotteri-tilsynet forsøkte jeg den gangen å argumentere med at vi faktisk driver samfunnsnyttig arbeid, spesielt innenfor mental helse. Men helt på generelt grunnlag ekskluderte de ordningen for vår type organisasjon fordi vi er en lukket arena hvor det kreves søknader og godkjenninger for å bli medlem.

Jeg er jo fortsatt ikke i tvil om at vi driver samfunnsnyttig arbeid gjennom vår virksomhet, ved mulighet for personlighetsutvikling og holdningsskapende virksomhet, til beste for oss selv og samfunnet. **Men ikke minst at vi bidrar til en bedre mental helse** gjennom vår virksomhet og meningsfylte sammenkomster, ved at våre medlemmer kan finne ro og harmoni med seg selv og andre og dermed finne en bedre balanse i livet.

Dessuten: i forrige uke var jeg så heldig å få delta på Fellesmøtet i Trondheim for Losjene i Trøndelag. Ikke nok med at jeg hadde fått det ærefulle oppdrag å dele ut to Hederstegn for 40 års virke i vår Orden, vi fikk også høre en mektig solosang av Broder Kantor (Geir Sivertsvik) av sangen «En deilig dag». Men ikke minst et innlegg fra Broder Skald (Stig Hogstad) festet seg for de fleste som var til stede, nettopp om mental helse. Skalds innlegg vil bli presentert i St. Olavpostens julenummer.

Dette inspirerte meg til å ha **mental helse** som hovedtema i min tale, som **Ord for dagen**, til dere her på dette Drott- og Hærmestermøtet. Jeg har derfor i dag valgt å dele noe av dette med dere, gjennom det nevnte leserinnlegget i TA, og særlig da at det viser at det kan være en vei ut av uønskede spenninger og traumer og ettervirkninger av psykiske påkjenninger.

Selv om vedkommende har bekjentgjort dette åpent i et leserbrev til den lokale avisen, med fullt navn på både seg selv og kommunen, kan vi la navnene ligge i dag. Jeg har derfor døpt om kommunens navn til «kommunen min» i min fremførelse. Det er selve historien som er interessant og ikke minst hans måte å finne veien ut av mulige traumer og å kunne legge ting bak seg. Dette er lærdommer vi kan trenge å ta til oss og som kunne vært et naturlig innlegg i et hvert Losjemøte.

Vedkommende skriver om kommunen og seg selv, jeg siterer:

Du var gresset under mine barndoms føtter. Du var kjenna jeg badet i for første gang. Du er stedet jeg er fra. Og stedet der jeg fortsatt lever. Du er meg – og de fleste jeg kjenner. Jeg har nok kanskje alltid vært litt annerledes. Fant meg ikke til rette på skolen, synes det var ganske skummelt.

Selv om det så absolutt var gode stunder også, var jeg ofte redd. De voksne på skolen forsto ikke, og det gjorde nok ikke mamma og pappa heller. I mangel på beskyttelse ble jeg et offer for barns uskyldige lek, eller mobbing som er det ordet vi oftest bruker. Det var ille da, virkelig ille. Så ille at jeg ramlet ut av skolen og landet i en gul bygning langs ved Skienselva (min kommentar: en kjent spesialscole). Et sted med skuddsikre glass og med folk som har som jobb å reparere unge menneskesjeler. Derfor tror jeg at jeg har sett deg på ditt værste, kommunen min. Jeg har vært overlatt i din primitive naturs hender. Men aldri så jeg ondskap. Aldri.

Jeg lever i den tro at vi alle er skjøre små mennesker som gjør vårt beste ut ifra de egenskapene og evnene vi har fått tildelt – og de erfaringene livet gir oss. Like lite som ei ørn vet om hvilken smerte den påfører sitt bytte. Like lite som romerne visste hva de gjorde mot Jesus. Like lite vet vi mennesker om hvilke sår vi påfører hverandre, og om all smerten vi alle bærer inne i oss.

Derfor tror jeg at vi trenger å forsone oss med hverandre. Forsone oss med at ikke alle forstår. La oss ikke avskrive folk fordi de oppfører seg dårlig. La oss heller ta avstand fra dårlig oppførsel, krenkelser og diskriminering. La oss si ifra – og være hverandres gode eksempler.

*Selvfølgelig er det lov å være sint. Ingen kan nekte deg det. Prøv gjerne å få en unnskyldning ut av en som ikke forstår hva han har gjort – – Eller forsøk å reparere din fremtids vei med å tette fortidens hull – – Jeg gjorde det selv – men på et tidspunkt ga jeg blaffen. **Det som har skjedd har skjedd. Det vi kan gjøre noe med, er det som ligger foran oss** (min uthevelse). Vi behøver ikke glemme fortiden av den grunn. For bak den smerten andre påfører deg finnes det nemlig et lite og plaget menneskebarn, slik som du.*

De siste åra har du fått mye kritikk, kommunen min. Du er visst verre enn andre. Om dette stemmer vet jeg ikke, men det jeg tror er at du har blitt bedre kjent med deg selv. Og jammen har du funnet en del grums også. Ting som ikke har vært bra. Ukultur og dårlig oppførsel. Dette er ikke bra, uavhengig av hvordan det er andre steder. Men jeg tror du lærer av dette. Det er mer enn de som ikke tørr å granske seg selv gjør.

Vi må i felleskap ta grep for å sikre et godt og trygt lokalmiljø. Det gjelder lokalt og det gjelder overalt der mennesker lever i felleskap. Livet er en kontinuerlig kamp, du ikke får i reprise. Uansett hva ditt problem måtte være; så gjelder det – å holde seg i ringen! Jeg er glad i deg, kommunen min. Og ikke minst folka som bor her. Derfor har jeg sagt ja til stille som ordførerkandidat.

Sitat slutt!

Hovedbudskapet jeg mener vi kan trekke ut av dette er følgende:

På et eller annet tidspunkt, selv om det kan ta tid, er det uansett viktig å kunne legge ting bak seg, og forsøke å komme ut av den isolasjonen og de begrensninger en er blitt fanget av, altså:

Det som har skjedd har skjedd. Det vi kan gjøre noe med, er det som ligger foran oss.

Jeg vil også trekke frem følgende:

Til alle tider har det vært utfordringer på det mellommenneskelige plan. Vi kan snakke om: ekskludering – sneversyn – fordommer - fordømmelse og forsømmelse

kontra: inkludering – helhetssyn – åpenhet - toleranse og omsorg.

Gode Ordensbrødre, vi kan stille oss følgende spørsmål:

Har vi egentlig noen glede av å ha det bra dersom ikke våre medmennesker har det bra. Eller vi kan snu det litt og si: Vi får det vel bedre med oss selv hvis vi ser at de rundt oss også har det bra?

Forhåpentligvis har de fleste av Brødrene det bra, selv om vi alle vil oppleve bølgedaler. Og har vi det bra, så har vi også mulighet for å bidra overfor andre, når det butter imot for noen, når noen trenger oss eller hjelpe noen over kneika.

Helt til slutt synes jeg det kan passe med følgende **sitat av Thor Heyerdahl** uten at det må betraktes som åpning for ansvarsbeskrivelser for den enkelte:

Det er omstendighetene som former våre handlinger, så vel for meg som for deg. Det skal vi alltid ta i betraktning ved bedømmelse av våre medmenneskers gjøren og laden.

Så ønsker jeg dere lykke til med arbeidsdagen i dag, selv om den er på ukens hviledag, **møt dagen med et åpent sinn og hjerte!**

Takk for oppmerksomheten!

Losje St. Olav III, Kongsberg, feiret sin 110-års Åremålsdag

Tekst: Tore Storm Ørebech, Drott Christian Follstad

Foto: Rolf Ivar Pedersen, Tore Storm Ørebech

Med stor tålmodighet og etter mange års venting, kunne Losje St. Olav III, Kongsberg omsider feire sin 110-års Åremålsdag. Dato for den store dagen var 17. november og feiringen fant sted 14. november i stedet for et ordinært Losjemøte.

Jubileumskaken

Brødre var invitert med ledsager. I tillegg ble enker etter avdøde Brødre invitert. Totalt ble det 33 deltagere i feiringen, hvorav 3 enker etter avdøde Brødre. Feiringen foregikk i restauranten Jonas B drevet våre Brødre, far Per Lunde med sønn Christoffer Bæver Lunde. De hadde forberedt en tre retters middag som var en 110-åring verdig. Den besto av en tapas-rett til forret, ovnsbakt fisk til hovedrett og en skikkelig Losjekake til dessert.

Broder Christoffer Bæver Lunde forbereder forretten

Det ble selvfølgelig servert godt drikke både med og uten, etter eget ønske. Feiringen ble meget vellykket takket være rammen rundt arrangementet, de tilstedeværende og ikke minst bevertningen som våre to Brødre Lunde hadde laget i stand. En av de tilstedeværende kunne si med stor sikkerhet, selv om han ikke var synsk, at dette var nok siste gang Losje St. Olav III feiret 110-års Åremålsdag.

To av våre ivrige servitører, Broder Rolf Bøgeberg (tv) og Dagfinn Røed (i midten) i samtale med Broder Ivar Hove (th)

Jarl Roger G. Stenersen (tv) og Drott Christian Follstad (th), med kone, i ivrig samtale.

Som alltid måtte det være en hyllingstale til Losjen og denne ble fremført av Drott Christian Follstad.

Drott hadde følgende å si i forbindelse med jubileumsfeiringen:

Gode Ordensbrødre, Kjære damer!

Jeg takker for at dere er med og feirer St. Olav Losje III Kongsberg 110-års Åremålsdag.

I møtereferatet fra Grand Hotel, Aar 1912 den 4. november står det følgende:

Det ble det avholdt et møte som bestemte 2 saker.

- 1. Bestemmelse av opptagelsesdagen.*
- 2. Valg av 3 personer til styreverv.*

Man besluttet at avholde stiftelsesdagen den 17. november dette år kl 2 ettermiddag.

Losje III Kongsberg ble stiftet i den hensikt om å utbre Ordenen Riddere av Det Hvite Kors i Norden.

Formålet med vårt Ordensarbeide er å styrke Brødrene åndelig og sosialt, gi støtte i vanskelige situasjoner og bidra til å utvikle trygghet og godt vennskap mellom Brødrene. Dette har vi holdt i hevd i 110 år her i Kongsberg, og det skal behørig feires.

Det er selvsagt slik at enkelte ildsjeler later til å ha ekstra overskudd til å yte for Losjens beste. Det er takket være disse vi har kunne holde det gående i alle disse årene. Det er også slik at det er flere koner, som har gitt bidrag på sin måte, til at mennene har kunne utført sitt losjearbeid.

I dag ønsker jeg derfor å hylle de som har gitt sitt bidrag til at vi fortsatt har en Losje i Kongsberg, og spesielt vil jeg hylle damene som har gitt så mye til losjen som man kanskje ikke tenker over.

Takk til alle dere der hjemme som har bakt kaker til utlodning. Som har bedrevet datastøtte. Som har sørget for at mannen har en ren skjorte og at slipset henger rett når han forlater hjemmet. Takk for at dere har ventet tålmodig på at mannen skal komme hjem fra losjearbeid, eller dugnadsarbeid for losjens utvikling. Mine Brødre! Vi reiser og utbringer min første skål. For Damene. Skål! Vennlig sitt ned.

Min andre skål er for alle som har stilt opp for Losjen med utrettelig dugnadsinnsats, med flittig deltakelse på losjemøtene, med å dekke på og pynte bordene, med å lage mat og servere drikke og til de som blir igjen etter middagen for å rydde. Tusen takk for alle deres bidrag. Skål!

Til slutt vil jeg utbringe en skål for St. Olav Losje III Kongsberg for 110-års åremålsdag. Vi reiser oss alle og hever våre glass til Losjens skål! Skål!

Takk for oppmerksomheten.

God mat og godt drikke i hyggelig selskap:

Fra venstre: Skattmester Sigmund Borge Raa og Skald Jon Alvsaker, med kone, nyter maten.

Broder Fritz Andreassen med damer

HISTORIEN OM EN UNIK RIDDERHALL

Noen minner etter Charterbroder Erling Bjørke sin bortgang.

Tekst: Sigfred Samlanes, Oversegelbevarer

Foto: Sigfred Samlanes, samt fra Bjørkes familiealbum

Et tilbakeblikk om hva en Charterbroder, Erling Bjørke og kona hans, har betydd for Losje XXI Voss.

10. oktober 2022 skulle Broder Erling Bertin Bjørke fylt 89 år. Men slik ble det dessverre ikke da han etter en tids sykdom døde 1. september i 2022. Den siste tiden bodde han på Voss Sjukehjem da han over lenger tid hadde fått en dårlig helsetilstand.

Erling Bjørke, her ved tildeling av Hederstegn for 25 års medlemskap i 2010.

Både Broder Erling Bjørke og kona hans, Guro Bjørke, er nå begge to gått bort. Disse to har hatt stor betydning for Losje XXI Voss sitt ve og vel, helt siden stiftelsen i 1987. Dette vil jeg prøve å synliggjøre med dette tilbakeblikket av Losje XXI Voss sin historie og litt av Broder Erling Bjørke sin rolle i denne, uten at han har vært den mest synlige Broder for de fleste som er medlemmer i dag.

Broder Erling ble tatt opp i Ordenen RHK hos Losje XII Bergen i 1985 og var første stunden medlem der. Han reiste den gangen sammen med en god del andre interesserte «Vossinger» til Losje XII Bergen på opptak og Losjemøter. De ble etter hvert en fast gjeng med entusiastiske Vossinger som reiste frem og tilbake mellom Bergen og Voss over en tidsperiode på noen år. Formålet med dette var ønsket om en dag å kunne stifte egen Losje i Voss. Da det til slutt var blitt mange nok Brødre fra Voss som var blitt «tatt opp» i Losje XII Bergen til at det var mulig å kunne danne en Hird, ble planleggingen av å stifte en ny Losje på Voss omgjort til en konkret handling. Losje XII Bergen støttet aktivt opp om planene som Fadderlosje med dette prosjektet, slik at stiftingen av denne nye Losjen kunne la seg gjennomføre i 1987.

Broder Erling Bertin Bjørke var en av disse ildsjelene som var med og stiftet Losje XXI Voss, og ble da naturligvis også en av Losjens Charterbrødre.

Losje XXI Voss ble stiftet 2. januar 1987 i et storslått stiftelsesmøte med pomp og prakt, med blant annet besøk av deler av RHK sin Rikshird til stede med Riksdrott Arne Kristoffersen i spissen. Omtrent 100 Brødre fra det ganske land var til stede på dette stor-arrangementet på Park Hotel på Voss. Vi var etter stiftelsesmøtet, hvor det var 2 opptak av nye Brødre, blitt 17 medlemmer i den nystartede Losjen. Broder Erling ble ved denne stiftelsen innsatt i Embetet som Indre Losjevakt. Året etterpå (1988-89) ble han valgt inn i Embetet som Losje XXI sin Skattmester, et Embete han ble værende i de neste 10 årene.

Broder Erling så at vi sleit med å kunne få den den rette stemningsrammen rundt våre møter, der vi holdt til i velferdsrommet til en bo-stiftelse. I 1994 tilbød han derfor Losjen å flytte Losjemøtene inn i deres usedvanlige vakre og spesielle «Galleri» tilhørende Bjørke Sandtak AS. I dette store flotte rommet var det høyt under taket, og med godt utbygd lysdemping, og hadde en størrelse på ca. 9 X 13 meter. Rommet var dekorert med noen helt fantastiske historiske og gedigne maleri av den kjente bildekunstneren Knut Bergslien. Disse dannet en ramme rundt hele rommet.

Erling og Guro Bjørke fra en privat feiring i lokalene som rommet «Olavshallen». Foto: familien.

Det ene av disse maleriet var blant annet en illustrasjon av Olav Den Hellige, som derfor også gjorde det naturlig for Losjen å kalle disse nye møte lokalene for «Olavshallen» på Bjørke i vår Matrikkel. Disse 5 maleriene illustrerte store historiske hendelser i Kongeriket Norge fra tidligere tider (år 890 til år 1250). Disse gedigne kunstverkene ble malt i anledningen av Kong Oscar og Dronning Sofies sin kroning i 1873, som fant sted i Stiftsgaarden i Trondheim.

Vi pleide av og til å spøke med at Broder Erling Bjørke eide 5 av disse flotte maleriene i en serie på 6, og Kongehuset eide det siste og 6. maleriet. Og ha sine Losjemøter i slike lokaliteter kunne føles ganske spesielt. En kunne nesten føle på historiens sus i huden når en oppholdt seg her i et stemningsfullt Losjemøte med neddempet belysning, i en fullrigget Losjehall som var omrammet av disse kunstverkene som prydet møtene i dunkel belysning. Ja, vi hadde vel kanskje landets mest spektakulære losjelokaler sånn sett, og mange Losjebrødre i hele landet har tatt turen til Voss på Losjemøte på Voss, for å se dette Losjelokalet utenom det vanlige.

I denne første leieperioden (1995-2002) brukte også Losje XXI navnet «Olavshallen» om disse møtelokalene. Vi avsluttet dette leieforholdene i 2002, da utleier selv ønsket å benytte disse lokalitetene som utstillingslokaler. Etter å ha vært litt på flyttefot noen år, så inngikk vi et nytt leieforhold med Broder Erling og Guro på nytt om å få leie disse fasilitetene til Bjørke Sandtak AS en gang til. Vi inngikk da en ny leieavtale i 20. juli 2008 til akseptable vilkår for begge parter, og innenfor det som var realistiske i forhold til vår Losjes økonomi. Møtestedet som nå ble kallet «Bjørkehallen» og innbefattet nødvendige tilstøtende rom-areal, slik som spisesal m/enkelt kjøkken, lagerrom, m.m.

Siden jeg selv deltok i denne forhandlingen om en ny leieavtale med Bjørke Sandtak AS, så kan jeg også gjenfortelle litt om denne prosessen. Jeg husker at vi var godt forberedte med bla. annet en beskrivelse av hvilke areal vi selv mente vi hadde behov for i en eventuell ny avtale. Samtidig la vi også frem tall fra Losjens regnskap for å dokumentere våre økonomiske evner, for å synliggjøre hvilke ramme Losjen måtte holde seg innenfor for å kunne betjene sine økonomiske forpliktelser. Forhandlingene ble ganske korte. Spørsmålet fra utleier ved Broder Erling Bjørke var da veldig enkelt: Hvor mye kan dere tenke dere å betale i husleie? Vi hadde på forhånd regnet på dette i forhold til vår økonomi, og la disse tallene frem for utleier. Det korte svaret var: «Ja Ja, da sier vi at det får bli slik» i et samstemt svar fra Broder Erling og kona Guro til vår Losje sitt forslag.

Utleier v/Broder Erling kjøpte også inn alt nødvendig utstyr, og holdt alt vi trengte av stoler og bord og kjøkkenutstyr disponibelt inklusiv i avtalen. Trur stort sett vi bare måtte holde servietter og oppvaskmiddel selv til våre ettermøter. Vi hadde all grunn til å være svært fornøgte med denne avtalen som også avtalte leieforhold for minst 5 år, med opsjon på fornyelse.

Da avtalen nå var blitt et faktum og vi på nytt kunne flytte vårt utstyr og møter til Bjørkehallen til høstterminens start i 2008, kunne igjen Losje XXI Voss holde verdige og stemningsfylte losjemøter i disse fantastiske omgivelsene. Dette Galleriet som vi leide, og som vi nå kallet for «Bjørkehallen», var et meget stemningsfullt sted å være. Dette rommet, med disse 5 store Knut Bergslien malerier, som hver hadde en ca. størrelse på ca. 3 x 4 meter kunne nesten gi en følelse av at historien fulgte med på våre møter. Maleriets illustrasjoner følte vi også stemte godt med våre Ritualer i våre møter.

Tror nok at alle Brødrene i Losje XXI var meget lettet over å kunne flytte tilbake til disse flotte omgivelsene fra et litt simpelt IOGT lokale som vi hadde brukt i tiden før dette.

Broder Erling og kona Guro var som nevnt tidligere alltid veldig opptatt av at Losje XXI skulle ha gode arbeidsforhold, og visste ikke hva godt de kunne bidra med for at det skulle skje. Ved våre jubileer (20, 25 og 30 år) viste de også Losjen stor oppmerksomhet, med fine gaver til Losje XXI Voss.

Jeg kjente også Erling og Guro godt på et personlig plan, og følte meg alltid velkommen til å stikke innom en tur på en kopp kaffe når det passet slik, noe som jeg også ofte gjorde. Jeg pleide alltid å ringe til Broder Erling på forhånd for å høre om det passet at jeg stakk innom en tur.

Da var standardsvaret hans alltid veldig kort «Berre kom du». Jeg tror ikke jeg har opplevd en eneste gang at Broder Erling har svart meg at det ikke har passet. Det har vært mange fine stunder rundt spisebordet i «Guro-huset», med Erling og Guro, hvor det er blitt utvekslet mange gode historier og tilbakeblikk, ofte rundt en bedre lunsj.

Siden Broder Erling i lang tid hadde vært plaget med dårlig helse, deltok ikke han selv så mye på Losjens møter de siste årene. Da er det nok slik, at mange av de nyere Losjebrødrene egentlig ikke kjente Broder Erling så godt heller. Broder Erling var selv veldig opptatt av hvordan vi hadde det på Losje-møtene, om vi hadde hatt fine og stemningsfulle møter, og hvor mange det var som pleide å møte.

Jeg prøvde å holde Broder Erling oppdatert så godt som det lot seg gjøre når jeg var på besøk, noe jeg tror han satte pris på. Han «finleste» hver utgivelse av bladet vårt, St. Olavposten, og studerte ivrig i Matrikkelen etter hvilke nye Ordensbrødre som var oppført og ville vite litt mer om disse. Dette ble nok Broder Erling sin mulighet til å ha et slags engasjement og deltakelse i Losjen arbeid og utvikling på de siste årene.

Både Broder Erling og kona Guro viste begge stor interesse for at Losje XXI skulle kunne klare seg som organisasjon, og kunne fungere med verdighet i denne lille bygden, som Voss trass alt er. Tror ikke det blir mye feil å påstå at Broder Erling og kona Guro ble mer eller mindre oppfattet av oss i Losje XXI Voss som våre «faddere». Siden kona Guro Bjørke umulig kunne være medlem av vår Losje, så benevnte vi ho av og til istedenfor som vår «Gudmor».

Losje XXI Voss vil for alltid være svært takknemlige for å kunne hatt to slike flotte og rause personer på laget sitt, og være evig takknemlige for den innsatsen Broder Erling og kona Guro Bjørke har gjort for Losje XXI Voss, helt siden stiftelsen i 1987. Både Broder Erling og kona Guro Bjørke vil bli sterkt savnet, og aller mest av oss i Losje XXI Voss som har hatt den glede å være over gjennomsnittet personlig kjente med disse to fantastiske personene. Losje XXI Voss har nå mistet sine to «faddere» og en epoke i Losjens historie er kommet til ende. De vil for alltid komme til å være en del av Losje XXI Voss sin historie.

Nå når barna til Broder Erling og Guro skulle overta forretningsdrift og eiendommer etter sine foreldre, så var også vår leieavtale kommet til ende i 2018. Da barna overtok så de forretningsmessig på bedriftens lokaliteter, og ønsket å bruke dette til andre formål. Vi avsluttet derfor Losjens leieforhold med Bjørke Sandtak AS, og opprettet et nytt leieforhold med Frimureriet om bruk av deres fasiliteter på Voss, hvor vi også er i dag.

INGEN BETALER FOR KJÆRLIGHET...

Redaksjonen har mottatt dette innlegget fra Broder Knut A. Olsen, Losje V Fredrikstad.

En bonde hadde noen valper han måtte selge. Han malte et skilt som averterte 4 valper til salgs, og spikret det på enden av gjerdet sitt. Mens han spikret opp skiltet kjente han noe som nappet i overallen. Han så ned og inn i øynene på en liten gutt.

Unnskyld, sa gutten. Jeg vil kjøpe en av valpene dine.

Vel, sa bonden mens han tørket sin svette nakke. Disse valpene har flotte premiereforeldre og koster veldig mange penger.

Gutten så ned et øyeblikk. Så gravde han dypt ned i lomma, og dro opp en håndfull av mynter og sa: Jeg har 39 cent. Er det nok til å ta en titt?

Selvfølgelig, sa bonden, og gikk bortover mens han plystret. Kom, Dolly, ropte han!

Ut av hundehuset kom Dolly løpende med fire hårete nøster hakk i hæl.

Den lille gutten presset ansiktet sitt mot nettinggjerdet og gjorde store øyne.

Mens valpene nærmet seg gjerdet fikk gutten se en bevegelse ved hundehuset som fanget hans interesse.

Sakte, men sikkert stabbet det frem enda en pelsball, betydelig mindre enn de andre valpene.

Den gjorde sitt beste for å holde følge med de andre. Den vil jeg ha!, sa gutten mens han pekte ivrig på det lille nøstet.

Bonden satte seg på kne ved siden av gutten og sa: Gutt, du vil ikke ha den valpen. Han vil aldri bli i stand til å løpe og leke slik som de andre valpene.

Den lille gutten gikk et skritt bort fra gjerdet, han bøyd seg og begynte og dra opp det ene buksebeinet. Da så bonden at gutten hadde stålskinner på hver side av leggen, som var festet til en spesiallagd sko. Gutten kikket opp på bonden og sa: Du skjønner, jeg løper ikke så bra jeg heller, og han der vil trenge en som forstår.

Med tårer i øynene, bøyd bonden seg ned og plukket opp den lille valpen.

Forsiktig la han den i armene på den lille gutten. Hvor mye koster den, spurte den lille gutten?

Ingenting, svarte bonden. Ingen betaler for Kjærlighet...

Losje St. Olav XXIV Arendal – Jubilerende Brødre og Fellesmøter

Tekst: Andre Walle, Drott

Foto: Erik Johan Holand og Ragnar Seljåsen

Koronapandemien for over landet og brått var den over – dette skumle hvor et host plutselig var et faretegn og en rennende nese var like effektivt som det å ikke bruke sterilan-sepen fra den gang da reklamen var forbeholdt det trykte skriv ... og kinoen.

Faren over signalet var blåst - vi skulle riste på skuldrene, gjeninnta barer og strender – igjen ønske velkommen den gode klemmen, sågar tørre ta hverandre i hånden. Vi skulle gjeninnta hverdagen – og deriblant også Losjesalen.

Jeg husker spenningen som vi hadde da vi høsten 2021 åpnet dørene og slapp Brødrene inn i salen for første gang – vel opplest på alle direktiv og føringer rundt smittevern og forhåndsregler.

23.9.2021 så tok vi opp Broder Gunnar Nander Haugland, en Ordensbroder som trofast stiller så sant det lar seg gjøre på møter og opplæringer.

13.10.2021 så fikk vi i Losje XXIV gleden av å ønske nye Brødre til 3dje Grad; Brødrene Bård Jevne, Ole Andreas Olsen og Broder Edward Terjesen.

Broder Ole Andreas Olsen er i skrivende stund Kansler og Broder Edward er medlem av fest og arrangementskomitéen.

Her Broder Bård Jevne, Broder Ole Andreas Olsen og Broder Edward Terjesen med Drott André Walle ytterst til venstre. Foto E.J. Holand

Her i Arendal har vi våre Fellesmøter med Kristiansand i midten av hvert semester – hvor vi Brødre på våren trekker sør til Brødrene i Losje XIV – og hvor Brødrene i sør trekker nordover i november for å dele kvelden med oss.

27.10.2021 – og første Fellesmøte etter åpning ble avholdt – med 34 Brødre til stede i salen.

Mange Brødre tok turen opp fra Kristiansand med Drott Kjetil Tønnesen Lund i tet, vår daværende Hærmester fra PLO Kaupang Sigmund Bell Rysst – som nå dessverre har forlatt oss- og vi hadde denne dag også fått besøk fra Kollegiet med Overstattholder Olav By.

Dette var en stor dag for oss – for vi skulle ikke bare ha Fellesmøte – vi skulle også beære vår Broder Magne Solsvik med Losjens Hederstegn for 25 års medlemskap. Broder Magne har vært, og fortsetter å være, en trofast Ordensbroder og beriker våre møter med sitt smil. Jeg husker selv første gang jeg møtte Broder Magne – isen ble brutt med en gang det ble klart at vi begge var vestlendinger – og det var en ære å få lov til å være Drott når Hederstegnet skulle utdeles.

Høsten gikk og vinteren ble tilbaketrukket og våren meldte sin ankomst og **9nde mars 2022** fikk vi gleden av å ønske Broder Ole Richard Nipedal og Broder Rune Gjeruldsen til 3dje Grad. Broder Rune Gjeruldsen innehar nå rollen som Skattmester.

Mars har også sitt sedvanlige Fellesmøte – og ble avholdt hos våre Brødre i Losje XIV, Kristiansand. 10 stykker sterke fylte vi bilene og kjørte sørover og det ble et fantastisk flott møte med mange Brødre til stede. Broderkjærlighet og sann glede var en tråd igjennom hele kvelden og det var veldig godt å være mange sammen. Det er ikke alle forunt å kunne omgi seg med mennesker som i bunn og grunn – bare vil Deg godt, medmennesker som ser Deg, som hører Deg og som gleder seg over å møte akkurat Deg. Heldige er vi som kan være Losjebrødre var nok en refleksjon som flere enn undertegnede gjorde seg etter slik en super aften.

Her er jubelanten og Broder Magne Solsvik sammen med Drott fra Losje XXIV Arendal – André Walle. Foto E.J. Holand

Sommer kommer og sommer går – og høsten banker igjen på vår dør.

28. september 2022 – Broder Gunnar Haugland blir innviet i hemmelighetene som tilhører 2ndre Grad av vår orden.

Losjen vår ble stiftet 13. Januar i 1996 – for 26 år siden og også denne høst – på vårt Fellesmøte – fikk vi besøk fra Storkollegiet ved Storkvokter Gunnar Torp – denne gang for å dele ut Ordenens Hederstegn for 25 års medlemskap til 2 av våre Brødre. Dessverre så ble Broder Hans Ole Heen forhindret fra å møte – og Broder Terje Sigurd Waage Abrahamsen fikk da sole seg i glansen alene.

Som dere ser av bildene hadde vi nok et fortreffelig møte sammen – Brødre som gledes over hverandres selskap og tryggheten i et godt Broderskap. Brødrene i Kristiansand ville

ikke være dårligere enn Brødrene i Arendal og stilte mannsterke opp til vårt Fellesmøte.

Her er Broder Terje Abrahamsen forevige med, fra venstre: Storkvokter Gunnar Torp, Drott fra Losje XXIV Arendal, André Walle og Drott fra Losje XIV Kristiansand Kjetil Tønnesen Lund. Foto, R. Seljåsen

I høst har vi lest ett Andragende og vi gleder oss til å møte en ny Broder og ønske ham velkommen inn i Broderskapet. Et Broderskap forplikter - men bærer samtidig i seg et løfte om belønning. Heldige er vi som har en slik stor Broderskare.

Drott og Brødrene i Losje XXIV Arendal ønsker dere alle en flott tid inn i høytiden og vi ser frem til å fortsette å investere i Broderskapet i det nye året.

Bak: Storvokter Gunnar Torp, Broder Lars Olav Hovet, Broder Odd Ingar Stalheim, Broder Øystein Depui Tversland, Broder Håkon Flak Fagerland.

Foran: Drott XXIV Arendal – André Walle, Drott XIV Kristiansand, Kjetil Tønnesen Lund. Foto, R. Seljåsen

Nattens Stjerneskudd

Stjernehimme lyster klar
Stille, vakker og litt bar
Men i morgen, tar den på
festdrakten for alle små.

Stjernehimme farges fin
Nyttårsaften ringes inn
Kongen holder talen sin og
nyttårsløfter gis.

Stjernehimme ble så vekk
Stjerneskudd og stor rakett
Tåketeppe la seg over
Småbarn nå som sover.

Stjernehimme lyster klar
Stille, vakker og litt bar
Nyttårsaften er nå over
Hverdagen står klar.

Marit Irene Jensen

FRA RIKSLOSJEMØTENE PÅ HØNEFOSS SEPTEMBER 2022

Tekst og foto: Ivar Sørensen, Storprelat

Det ble en usedvanlig travel september måned for Storkollegiet denne høsten med to Rikslosjemøter, mot normalt ett møte i høstsemesteret. **Helgen 16. - 17. september 2022 ble det gjennomført møter og forfremmelser av 34 Riddere til 28., 29. og 30. Grad.** Dette innebar avslutningen på et planlagt løp for utdanning og forfremmelser for «Embetsmannsgruppe 2023», som da kom vellykket i havn.

RHK fikk dermed nødvendig styrking av mulige valgbare kandidater til å bekle Embeter og oppgaver i våre øverste, styrende organer. Et slikt løp for forfremmelser bør være unntaket og ikke normalen for Riddernes vandring og utviklingsvei. Utdanning og tid for den enkeltes modning og egenutvikling bør gå over lenger tid, for at Ridderne skal få fullt utbytte av Ordenens Ritualer og læremateriell i alle Grader.

Forskningskollegiet med Ordenens Lærer, Bjørn Aasheim, i spissen, ble av Storkommandør, Per Støyva, behørig takket for innsatsen gjennom flere år for sitt arbeid med utarbeidelse av nye Ritualer med tilhørende læremateriell og studieopplegg for 19. – 30. Grad.

Fra venstre: Lærer Bjørn Aasheim, Per Arthur Leknes, Rolf Solheim og Nils Helle.

Ivrige Riddere som fulgte undervisning og studieopplegg, utarbeidet og formidlet av Forskningskollegiet:

Den påfølgende helg, 23. - 24. september 2022, var det ordinære møter og forfremmelser til 9., 15. og 18. Grad. Det var 24 Riddere som ble forfremmet til 9. Grad, 24 Riddere ble forfremmet til 15. Grad og 11 Riddere ble forfremmet til 18. Grad.

Vi gratulerer alle Ridderne med sine forfremmelser!

Ordenen Riddere av Det Hvide Kors i Norden STORKOLLEGIET

Storkollegiet 2020 - 2023. Foran fra venstre, Storkantor Ellef Wahlstrøm, Losje XX Haugesund, Storårmann Trygve Jarholt, Losje II Oslo, Storkommandør Per Støyva, Losje XXI Voss, Storpreat Ivar Sørensen, Losje X Skien og Storvokter Gunnar Torp, Losje XI Sandefjord. Bak fra venstre, 2. Stormarskalk Geir Nesheim, Losje XXI Voss, Storstattholder Arne Skive, Losje XIX Trondheim, Storseglbevarer Åge Brenna, Losje XVIII Lillehammer, 1. Stormarskalk Tor Ole Hanssen, Losje VI Halden.

Foto: Tor Erik Dankworth, Losje St. Olav XIX Trondheim

MENTAL HELSE

Mental helse stod i fokus for et av innleggene til Skald i Losje XIX Trondheim i forbindelse med høstens Fellesmøte for Trønderlosjene. Innlegget berørte mange av Brødrene som var til stede, og Skald fikk gode tilbakemeldinger om at hans innlegg var en viktig påminnelse for alle Ordensbrødre. Et slikt innlegg vil vi derfor gjerne dele med dere alle gjennom St. Olavposten.

Tekst: Stig Hogstad, Skald Losje St. Olav XIX Trondheim

Mental helse er kanskje det viktigste «verktøyet» i våre liv. Man kan ha god mental helse, være i balanse, selv om kroppen, den fysiske helsen, ikke er det.

Det kan være seg sykdom, handikap og alderdom. Som vi håndterer på en god måte når den mentale helsen er bra. Det er «verktøyet», «nøkkelen» for å komme gjennom en periode, eller faktisk måtte leve med at den fysiske helsen ikke er så bra lenger.

Den 10. oktober var det verdensdagen for mental helse. Er det nødvendig å ha en slik markering? Absolutt!! I en hverdag med stadig høyere krav, påvirkning fra forskjellige medier, stress om at alt skal gå raskere, kona som maser om alt som skulle vært gjort, er det ikke rart om det koker i hodet innimellom. Når vi har det bra i hverdagen så tenker vi ikke så mye på den mentale helsen. Kroppen skal trenes og holdes i form, men hvordan trener vi våre følelser?

Vi har alle vår egen livsbok, hva vi har opplevd i oppveksten og livet. Hvilke foreldre og familie vi har vokst opp med. Hva har formet oss som mennesker? Og ikke minst har vi vår egen personlighet som preger våre opplevelser og følelser. Det betyr at det er forskjellig hvordan man snakker om sine følelser og hvordan vi takler følelser. Og da snakker vi gjerne om følelser som sorg, tristhet, sinne, frustrasjon og lignende.

Ofte er tap forbundet med slike følelser. Tap av syn/hørsel, tap av førerkort osv., og kanskje det tyngste, tap av en livspartner.

Hva kan man gjøre?

«Tiden leger alle sår» sies det. Men gjør den det? Det viktigste er nok å lære seg å leve med situasjonen. Anerkjenn sine følelser. Det er lov å være trist, sint eller bitter. Men man kan ikke holde på disse følelsene for lenge, det bryter deg bare enda mer ned.

Å ha et liv som er meningsfullt tror jeg er et stikkord her.

Være takknemlig for det man har oppnådd, og dem man har møtt som har vært positivt i livet ditt. Ha kontakt med barn og barnebarn er viktig for mange. Å være i kontakt med dyr er en annen positiv påvirkning.

Å bruke natur, musikk, litteratur og gode relasjoner som «medisin» for å holde vår mentale helse i form tror jeg er et godt utgangspunkt.

Med en base av trygghet og tilfredshet med økonomi og hjem så er vi på god vei.

Mine brødre, å kunne si unnskyld og mene det, og å kunne innrømme egne feil, er en god egenskap for å holde på de gode relasjonene og for å kunne ha det godt med seg selv.

Ett er nødvendig

Ett er nødvendig – her
i denne vår vanskelige
verden
av husville og heimløse:
Å ta bolig i seg selv

Gå inn i mørket
og pusse sotet av lampen.
Slik at mennesker på veiene
kan skimte lys
i dine bebodde øyne.

Hans Børli

TO NESTORER I VÅR ORDEN SATTE SEG SAMMEN FOR Å PRATE.

Tekst og transkripsjon: Ivar Sørensen, Storprelat

Arrangør og fotograf: Terje Berger

Redaksjonen har tidligere forsøkt å få til et vanlig journalistisk intervju med, og presentasjon av, noen av Ordenens veteraner i Losje V Fredrikstad, **Brødrene Knut Andreas Olsen og Knut Leira**, begge med over 60 års medlemskap i vår Orden. Losje V Fredrikstad er som kjent en av våre eldste grunnlosjer med feiring av sine 100 år i 2019. De har dessuten vist at de har tatt vare på svært mye av historisk stoff og systematisert dette. Vi var spesielt opptatt av at vår engasjerte og fortsatt produktive historiker på 93 år, Broder **Knut A. Olsen**, skulle komme til ordet med sine opplevelser og undersøkelser. Han er nok en av de som virkelig har bidratt til orden og system i arkivene i Losje V Fredrikstad. Dette har Ordenen allerede dratt mye nytte av i form av bidrag overfor Lærerkollegiet/ Forskningskollegiet og ikke minst med bidrag i St. Olavposten. Samtidig mente vi at en av de virkelige ruvende Brødre i Losje V og i vår Orden, Broder **Knut Leira**, kunne ha mye å bidra med fra sin tid som Riksembetsmann og mange roller både lokalt og sentralt i RHK i en periode med mange omveltninger. Han var blant annet Riksdrott i perioden 1998-2002. Han har også tidligere bidratt til å ta vare på viktige deler av Ordenens historie, ved å overlate svært mye skriftlige dokumentasjoner til Ordenens arkiv.

Det viste seg litt vanskelig å få noen til å gjennomføre et vanlig intervju, men det ble foreslått at en i stedet kunne samle disse Brødrene og få de i gang med praten om vår Orden og ta opptak av disse samtaler. Det ble gehør for dette og Knut A. Olsen stilte hytta si på Hvaler til disposisjon, for en dag med gode samtaler og tilbakeblikk. Her beskrives både utviklende og utfordrende perioder. Samtidig fremkommer det selvfølgelig også synspunkter på dagens virksomhet i RHK. Tilretteleggingen for disse samtaler var ved Broder Terje Berger i Losje V Fredrikstad, stor takk til ham!

Vi takker for gjennomføringen av dette, som nå har resultert i 5 lydfiler av ulik lengde, men på til sammen bortimot 4 timer. Disse filene vil selvfølgelig bli oppbevart som historisk materiale på Styreweb. Vi vil fremover forsøke å gi noen glimt fra disse samtaler i St. Olavposten.

Knut Andreas Olsen

Knut Leira

Knut Andreas Olsen (KAO) er født 09.09.1929. Han ble tatt opp i Ordenen 24.03.1958. **Knut Leira (KL)** er født 08.04.1934. Han ble tatt opp i Ordenen 09.03.1959.

I dette julenummeret av St. Olavposten fant vi at det kunne passe med et lite glimt fra Losje V Fredrikstads årlige bidrag før jul til å hjelpe en del av byens unge menn, som falt litt utenfor i samfunnet på 1950-60 tallet:

KAO: Jeg tror nok at Losjen var litt mere kjent i byen tidligere. Det tror jeg kom av at de hadde hatt oppkledning av gutter og damene hadde oppkledning av piker til jul.

KL: Jeg har litt sånn blanda følelse når det gjelder akkurat det der. Jeg tror nok at intensjonene var veldig gode. Men jeg har tenkt på de stakkarne som kommer der, fra guttehemmet f.eks., og kommer inn og så blir de kledd opp og så sitter det en hel del sånne gutter på samme alder, som er sønner av losjemedlemmer, og sitter og kan se på dem som kommer der og da komme inn og vise stor takknemlighet for at de får noen klær på seg. Det måtte være en veldig blanda følelse.

KAO: Det var nok det på en måte, men jeg gikk jo på skolen sammen med en del av disse her etter hvert. Og i ettertid så har dem snakka om det, dem kunne ikke glemme at vi var nede og fikk noe å spise etterpå. Da fikk de sjokolade med krem, og så var det julekake med meierismør på, det var noe disse guttene ikke var kjent med.

KL: Nei de var ikke bortskjemte, det skal i hvert fall være sikkert.

KAO: Dem snakka ikke så mye om klærna som dem hadde fått, men den maten dem fikk, den snakka dem om i ettertid. Dem var nok konstant sultne, tror jeg, disse guttene.

KL: Jeg kjente en som hadde vokst opp på det guttehemmet. Han var ikke veldig villig til å snakke mye om det, hverken det ene eller andre, men jeg tror han hadde slitt litt med akkurat veldedigheten, at det var ikke noe stas, sånn.

KAO: Jeg hadde i grunn god kontakt med i hvert fall 3-4 gutter som vi prata mye med, han ene drev jo en liten kombinert kafe og tobakk- og sjokoladebutikk. Og da var jeg der hos han.

KL: De fleste har vel klart seg rimelig bra, vil jeg tro.

KAO: Ja de fleste gjorde det, merkelig nok. Men vi hadde et par stykker som ikke har hatt det noe godt hverken før eller siden. Dem havna i Sverige og dem var to hardhauser, den ene var liten og den andre var litt stor og kraftig. Men de to holdt ifølge og havna i Gøteborg og kom på gærne sida av samfunnet.

JULENISSEMASKA av forfatter Tor Åge Bringsværd

Tor Åge Bringsværd er en svært produktiv forfatter fra Skien, født i 1939. Han er mest kjent for sine romaner, barnebøker og «fabelprosa». Fabelprosa var et begrep han innførte sammen med sin forfatterkollega, Jon Bing, de samarbeidet ofte under forfatterparet «Bing & Bringsværd». Begrepet fabelprosa innbefatter både science fiction og fantastiske fortellinger. Han har mottatt et utall av forfatterpriser og hederspriser opp gjennom årene. I nyere tid er han kanskje mest kjent som forfatter av «Karsten og Petra»-bøkene og for de tilhørende tv-serier og filmer. I Losje X Skien har fortellingen om Julenissemaske vært fremført i mange år på julemøtene.

Historien om Julemaska er hentet fra et foredrag han holdt på Historiska museet i Stockholm i 1996. Foredraget kalte han «Myten er et tre å klatre opp i». Han innledet foredraget og presenterte seg selv slik: Jeg er forfatter og dramatiker. Det gir meg en viss hevdvunnen rett til å være både usaklig og personlig. Jeg vil begynne med å være personlig.

(Julenissemaske)

Min første teateropplevelse var en diger **julenissemaske** med sølvskimrende skjegg. Den hang over sengen min fra midten av desember og til slutten av januar, og var mer virkelig enn Jesus. For det gikk an å føre samtaler med den masken. Det var selvfølgelig mine foreldre som sto på den andre siden av veggen og svarte med hese fistelstemmer. Og jeg må ha vært et ganske pratsomt barn, for de var nødt til å gå på skift for å få dette til å fungere. Av og til, hvis jeg merket at nissen plutselig ble litt annerledes i stemmen, svarte han at han hadde vondt i halsen eller var forkjølet. Min nisse var ofte forkjølet. Men det var en forklaring jeg alltid aksepterte. For selv var jeg det vi den gang kalte en "bronkittunge".

Det magiske og vidunderlige ved denne masken var at det ikke bare var en vanlig maske eller en eller annen tilfeldig nisse - det var Nissen med stor N, det var selveste julenissen. Han bodde hos meg! Han bodde i pipa! Han kom aldri på besøk på selve julaften - for da hadde han naturlig nok annet å gjøre, stakkars krok, da skulle han jo rundt til alle andre barn i hele verden. Men det var meg han bodde hos!

Min første juletefest ble derfor en katastrofal opplevelse... Det myldret av barn. Julenissen kom. Med epler og kjeks i små, grå poser. De fleste andre barn på min alder var noe tilbakeholdne. Men ikke jeg. Jeg løp frem til ham. Glad og tillitsfull. Men han kjente meg ikke! Jeg snakket til ham, ristet i ham, ropte, men han led tydeligvis av et nærmest totalt hukommelsestap, husket ingen verdens ting, visste ikke en gang hvor han bodde!

Det var ingen munter liten gutt som gikk til sengs den kvelden. Og masken på veggen snudde jeg demonstrativt ryggen til... "E...hmm," sa julenissen. Men jeg ville ikke høre.

"Nei, nei," sa Julenissen.

"Jeg skjønner deg godt. Men det var ikke noe videre hyggelig for meg heller!"

"Å, jasså?" sa jeg. "Du kjente meg jo ikke igjen en gang!"

"Selvfølgelig kjente jeg deg igjen," sa Julenissen. "Men hvordan tror du de andre barna ville tatt det, hvis jeg hadde sagt at jeg bor her hos deg?"

Jeg rystet på hodet.

"De ville tatt det tungt," sa Julenissen alvorlig. "De ville blitt grenseløst misunnelige. De ville blitt lei seg... For jeg er jo deres julenisse også! Og jeg kan ikke gjøre forskjell! At jeg bor her hos deg må være en hemmelighet. Hører du: en hemmelighet! Når vi to ser hverandre andre steder må vi late som ingenting... begge to."

"Å, jasså?" sa jeg. "Du kjente meg jo ikke igjen en gang!"

"Selvfølgelig kjente jeg deg igjen," sa Julenissen. "Men hvordan tror du de andre barna ville tatt det, hvis jeg hadde sagt at jeg bor her hos deg?"

Jeg rystet på hodet.

"De ville tatt det tungt," sa Julenissen alvorlig. "De ville blitt grenseløst misunnelige. De ville blitt lei seg... For jeg er jo deres julenisse også! Og jeg kan ikke gjøre forskjell! At jeg bor her hos deg må være en hemmelighet. Hører du: en hemmelighet! Når vi to ser hverandre andre steder må vi late som ingenting... begge to."

Jeg nikket glad. "Jeg skal ikke si det til noen," hvisket jeg. "Vær helt trygg." Og klappet den kalde masken på veggen.

Senere - på andre juletreffester - nøyde jeg meg med å blunke lurt til julenissen. Av og til blunket han tilbake, av og til sperret han øynene opp og spilte veldig overrasket. Han var en fabelaktig skuespiller.

Jeg tenker på denne masken. Egentlig er det nokså utrolig... Jeg aksepterte den som et levende vesen - en helt alminnelig pappmaske, som jeg hvert år var med på å hente frem fra kommodeskuffen ute på gangen... som jeg selv hang opp på veggen ... og straks begynte å snakke med! Et livløst hode uten kropp... Og dessuten: Hvordan kunne han ha hodet sitt hengende løst over sengen min og samtidig bo i pipa? Det var slike spørsmål jeg aldri stilte. Barn kan av og til ha en enestående sans for diskresjon...

Så: hva er det vi mister? Og hvor og når er det vi mister det?

Hele Bringsværds foredrag er vel verdt å lese, og den interesserte leser av St. Olavposten finner dette på StyreWeb/Gnist under 1. Grad.

Den som ønsker det kan også høre Tor Åge Bringsværds fortelling om Julenissemaska, ved å føre musepekeren over bildet av nissen og klikke.

FRA REDAKSJONEN

St. Olavposten er ment å reflektere alle typer aktiviteter i Losje-Norge. Samtidig forsøker redaksjonen å få inn stoff om aktuelle emner og historier vi hører om, som kan ha litt almen interesse. Vi ønsker også å bidra med en del åndelig og historisk stoff i hver utgave.

Til denne utgaven er det ikke kommet inn så mye fra den enkelte Losje, mens aktiviteten på sentralt hold har vært stor i høst, inkludert flere Riksløsljemøter og ikke minst er årets Drott- og Hærmestermøte en stor begivenhet, som normalt krever en bred plass i St. Olavposten. Vi takker for innkomne tekster og bilder fra alle disse begivenhetene.

Fra ordinære møter ser vi at det ikke blir tatt så mye bilder, men igjen vil vi oppfordre til å dokumentere så mye som mulig ved hjelp av et eller flere foto. Da kan det være lettere å tenke seg et innlegg i medlemsbladet.

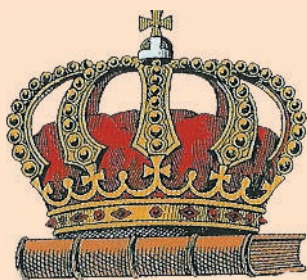
Så ser vi jo at det fortsatt er mange store utfordringer i verden som naturlig preger oss i det daglige og sosiale livet. Det er antagelig en av årsakene til at en del av medlemsmassen ikke kommer seg tilbake til det ordinære Ordenslivet i Losjene. Vi vil gjerne høre fra Losjene om gjennomførte eller påtenkte aktiviteter av sosial karakter for å skape trivsel og interesse for de ordinære møtene.

Verden er ganske ugrei for tiden, så her er det nok også en del som kanskje for første gang opplever noen virkelige tøffe økonomiske utfordringer. Vi må regne med at dette er med på å rokke ved stoltheten hos en del, også i Broderflokkene og Søsterflokkene i RHK. Det er derfor god grunn til å lese litt om mental helse i dette bladet, samtidig som vi må være observante på om det er noe vi kan gjøre for å hjelpe hverandre. Ha tillit til at vi kan få litt hjelp av våre medlemmer dersom en trenger det.

Redaksjonen ønsker med dette alle våre Brødre, Søstre og lesere god lesing og vi håper alle vil få en fredelig og verdig Julefeiring. Vi ønsker dere også et Godt Nytt År, som kan gi oss et håp om en bedre verden i 2023!

**Med Broderlig Hilsen
Redaksjonen**

Nye Brødre

Nye Brødre fra forrige nummer fram til 14. desember 2020

Etternavn	Fornavn	Losje	Startdato
McDowell	Stefan Acton	Losje St. Olav IX Tønsberg	07.12.2022
Risdal	Kenneth	Losje St. Olav XIV Kristiansand	30.11.2022
Fejzulai	Armend	Losje St. Olav V Fredrikstad	23.11.2022
Thoresen	Svend Brede	Losje St. Olav I Drammen	21.11.2022
Rapp	Harald Ottar	Losje St. Olav XXV Steinkjer	10.11.2022
Thomassen	Jan Yngve	Losje St. Olav XXV Steinkjer	10.11.2022
Hage	David Remmert	Losje St. Olav XV Gjøvik	07.11.2022
Ahlsen	Kjell Hugo	Losje St. Olav XXVII Drøbak	03.11.2022
Nessøe	Olav Myhren	Losje St. Olav IX Tønsberg	02.11.2022

Vi ønsker våre nye Brødre Velkommne blant oss.

Frist for stoff til neste
nummer: 1. mars 2023

Neste nummer
kommer ut 27.mars
2023

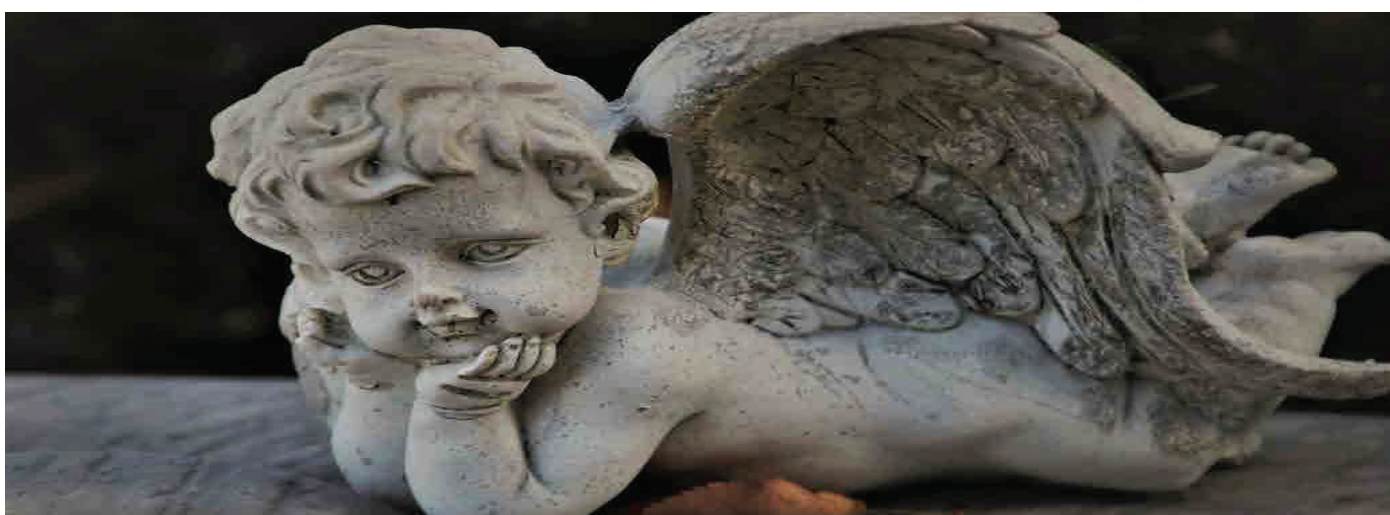
Brødre som har gått bort

Avdøde Brødre fra forrige nr. fram til 14. desember 2021

Etternavn	Fornavn	Losje	Død dato
Hjortland	Rolf	XII Bergen	08.11.2022
Monstad	Per Liljeberg	IVTSarpsborg	31.10.2022

Vi lyser fred over deres minne!

Redaksjonen for ST. OLAVPOSTEN: rhkposten@losje.org

Ansvarlig redaktør: Per Støyva, Storkommandør

Redaksjonsleder: Ivar Sørensen, Storpreat

Lay-out/grafisk: Roar Svendsen, Losje XXV Steinkjer

Redaksjonsmedl.: Sigfred Samlanes, Overseglbevarer

Arne Skive, Storstattholder

Den første Santa Claus

Julen er den tid på året da vi feirer at Jesusbarnet ble født. Kirken er pyntet med levende lys under festgudstjenesten. Julebukker går fra hus til hus og synger julesanger. Folk kysser hverandre under mistelteinen og ønsker god jul. I hjemmene henger vi opp granbar og pynter juletreet med glitter og lys. Vi har deilig julemat, vi har knallbonbon, papirhatter, og vi finner på en mengde leker. Og så kommer det mest spennende - vi gir hverandre gaver, akkurat som hyrdene og kongene kom med gaver til det nyfødte barnet i Betlehem for over to tusen år siden.

De hollandske barna behøver ikke å vente til julekvelden før de får gavene sine. Den 6. desember, som er St. Nicholas-dagen, får de besøk av en snill, gammel mann med langt, hvitt skjegg. Han er kledd som en biskop med lang, rød kappe og mitra på hodet, og i hånden har han en hyrdestav. Han kommer fra Spania med seilskute. Mange barn tar på seg de fine nasjonaldraktene sine og tar imot ham i Amsterdam.

St. Nicholas rir på en hvit hest, og besøker alle hus. Først spør han foreldrene om barna der har vært snille. En av hans tjenere skriver ned svaret i en bok. Den kvelden fyller barna sine tresko eller vanlige sko med gulrøtter til hesten hans. De setter dem ved siden av den store komfyren i kjøkkenet, eller i vinduskarmen. Neste morgen ser de snille barna at gulrøttene er borte, og skoene fylt av gotter og små gaver. De som ikke har vært snille, finner bare kvister som de skal rises med!

Den første St. Nicholas var biskop for over tusen år siden. En gang reddet han livet til flere barn. Dessuten var han meget from, og så ble han alle barns beskytter og helgen.

St. Nicholas besøker barn i andre land også. Da hollenderne slo seg ned i Amerika for tre hundre år siden, tok de med seg tradisjonen med Sint-Nicolaas, eller Sinterklaas, som nederlenderne kaller ham. Siden fikk han navnet Santa Claus i Amerika og alle steder hvor de snakker engelsk. I Amerika forsvant den hvite hesten hans - nå kommer han susende i en slede som trekkes av reinsdyr.

Julens stillhet og ro

Stille, stille, i en stjerneklar julenatt,
øyeblikket blir som en kostelig gave.
Stillhet og tankeflukt er en dyrebar skatt,
vi kjenner litt på livet i Edens have.

Stille, stille i en morgenfrisk vinterdrakt,
går den evige syklus fra mørke til hvitt.
Snøen dekker jorden i jomfruelig prakt,
som en fullkommen oase i livet ditt.

Stille, stille på en fredelig juledag,
kan menneskene samles i lys og varme.
Som en ny skapelse av det evige slag,
fordriver Julens budskap uro og harme.

Stille sitter noen i ensomhet og savn,
med minner av glede, men også i smerte.
Alle, gammel som ung, trenger den trygge havn,
med ditt besøk og ditt medfølende hjerte.

En rolig Julehelg gir kontraster og tvil,
gilde gleder blander seg med trist nostalgi.
Minner om samvær med de som ikke lenger er til,
gir mange en tankefull sårhet som strømmer forbi.

Men med rolig, vakker julemusikk i stua,
kan vi la julens sanger få fange oss inn.
Det kan være nok til å fylle oss med trua,
på en redning for menneskenes sjel og sinn.

Ivar Sørensen

